

SUOMEN KANSALLISSIRKUS

**SIRKUS
FINLANDIA**

SINCE 1976

2007

ETUJA JA ELÄMYKSIÄ S-ETUKORTILLA

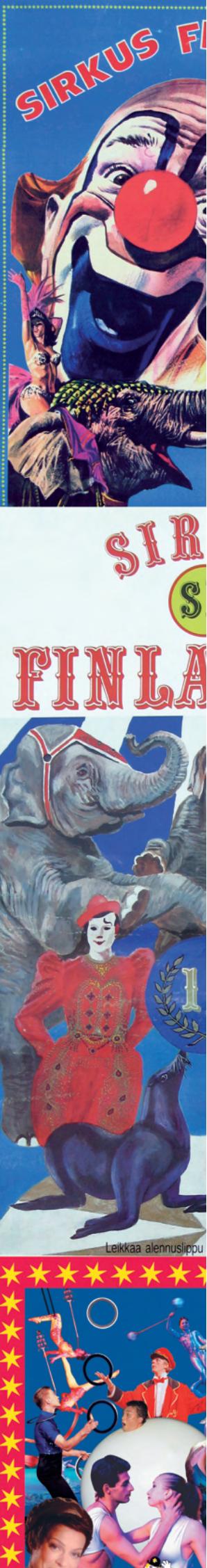

S-Etukortti on mukana niin arjessa kuin juhlassa, siellä missä Sinäkin. Jo yli 1,6 miljoonaa asiakasomistajataloutta hyödyntää monipuolista S-Etukorttia elämän eri tilanteissa – kaupassa käynnistä kulttuurielämyksiin, kautta koko Suomen.

S-Etukortin saat, kun liityt S-ryhmään kuuluvan osuuskaupan asiakasomistajaksi. Kysy lisää S-ryhmän toimipaikoista.

Lisätietoa asiakasomistajuudesta saat myös maksuttomasta palvelunumerosta **0800 1 20687** (ma–pe klo 8–16) tai internetistä: www.s-kanava.fi

S-Etukortilla
3,50 euron alennus
Sirkus Finlandian
pääsylipusta
– myös perheen-
jäsenille.

Asiakasomistajuus kannattaa!™

Sirkuskulttuuri tarvitsee talkoita

Cirkuskulturen behöver talkoanda

Sirkus on vakiinnuttanut asemansa muiden taiteiden rinnalla. Se näkyy ja tuntuu myös Sirkus Finlandian toiminnassa. Lehdistö kautta maan esittelee kiitettävästi sirkuksen arkea ja juhlaa.

Julkinen kiinnostus on tuonut katsoimoihin monipuolisemman yleisön. Sirkus ei ole enää vain lasten ja "rahvaan" viihdettä, vaan kulttuuria jonka seuraaminen kuuluu yleissivistykseen.

Meidän ammattilaisten näkökulmasta työ sirkuksen aseman vakiinnuttamiseksi on yhä alkutaipaleella. Asenteissa on kosolti korjaamista. Suhtautuminen sirkukseen vaihtelee suuresti eri paikkakunnilla.

Sirkus on taiteesta suhdanneherkin. Se on yhteiskunnan tukitoimien ulkopuolella, ja taloudellisen taantuman oloissa – jollaisista toivottavasti ei pitkiin aikoihin tule – äärimmäisen lujilla.

Kaikissa oloissa Sirkus Finlandian, ainoinan suomalaisen suursirkusen, toimintaan vaikuttavat myönteisesti tai kielteisesti etenkin kuntien ja niiden johtavien virkamiesten asenteet.

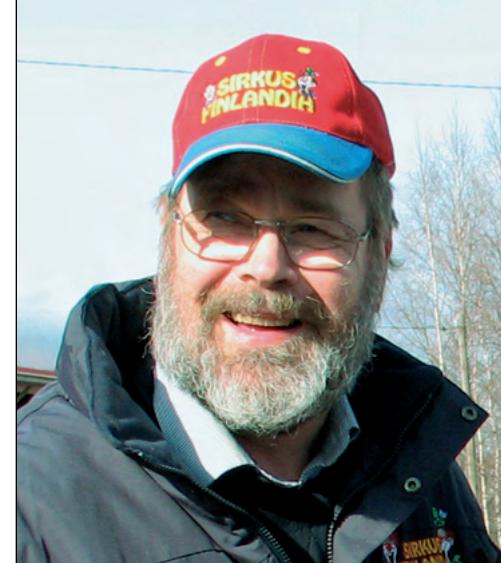
Olemme kiitollisuudenvellassa kymmenille pienille ja vähän suuremmillekin kunnille, jotka ovat antaneet esiintymispaikan korvauksella. Ikävä kyllä kohtaamme yhä 30 vuotta toimittuamme virkamiehiä, joiden päämielenkiinto on rahastamisessa.

Sirkus Finlandia on kustannuksista piittaamatta vieraillut halki vuosikymmenen myös syrjäisillä paikkakunnilla. Lapissa olemme jo vuosia toimineet tappiolla.

Maakunta tyhjenee, ja siellä sirkussen katsojamäärät ovat laskussa. Kiinteät kulut eivät kuitenkaan supistu, sillä suuret etäisyysdet merkitsevät puolen-sadan ajoneuvon kalustolle valtavia polttoaineenkustannuksia.

Toivomme, että kaikki kunnat tulevat mukaan talkoisiin sirkuskulttuurin edistämiseksi. Parhaiten ne tekevät sen seuraamalla sirkukseen myönteisimmin asennoituneiden kuntien esimerkkiä.

Carl-Gustaf Jernström
Sirkustirehtööri

Kuva Kai Nieminen

3

Cirkusen har befäst sin ställning vid sidan av andra konstgrenar. Det märks och känns också i Sirkus Finlandias verksamhet. Massmedierna behandlar cirkusens vardag och fest på ett berömvärt sätt.

Det offentliga intresset har fyllt läktarna med en mångsidig publik. Cirkusen är inte enbart underhållning för barn och "vanligt folk", utan en kulturform som ingår i var och ens allmänbildning.

Vi yrkesverksamma anser att vi bara är i början av våra strävanden att få cirkusen allmänt accepterad och dess ställning befäst. Det finns mycket att förbättra i attitydfrågor. Sättet på hur folk förhåller sig till cirkusen varierar mycket från ort till ort.

Cirkusen är den konjunkturkänsligaste av alla konstgrenar. Den faller utanför samhällets stödsystem och vid ekonomisk lågkonjunktur – vilket vi förhoppningsvis inte behöver uppleva på många år – är det oerhört kämpigt för cirkusen.

Under alla omständigheter, positiva eller negativa, är Sirkus Finlandia som enda finländska storcircus, rätt långt beroende av de ledande kommunala tjänstemännens välvilja.

Vi står i tacksamhetsskuld till de tiotala små men också lite större kommuner, som avgiftsfritt har upplåtit en plats för vårt cirkustält och –vagnar. Tråkigt nog stöter vi efter trettio år i branschen fortfarande på tjänstemän vars huvudsakliga intresse verkar vara att sko sig på oss.

Sirkus Finlandia har under gångna årtionden också besökt mer avlägsna orter. Det här utan att beakta utgifterna. I Lappland har vi i åratål gått med förlust.

Landskapet avfolkas och antalet cirkusbesökare minskar i antal. De fasta kostnaderna minskar dock inte. De långa avstånden medför enorma bränslekostnader för vår kortege på cirka femtio fordon.

Vi på Sirkus Finlandia hoppas att alla kommuner deltar i det talko som går ut på att främja cirkuskulturen. Följ de kommuners exempel som har behandlat oss med välvilja.

Carl-Gustaf Jernström
cirkusdirektör

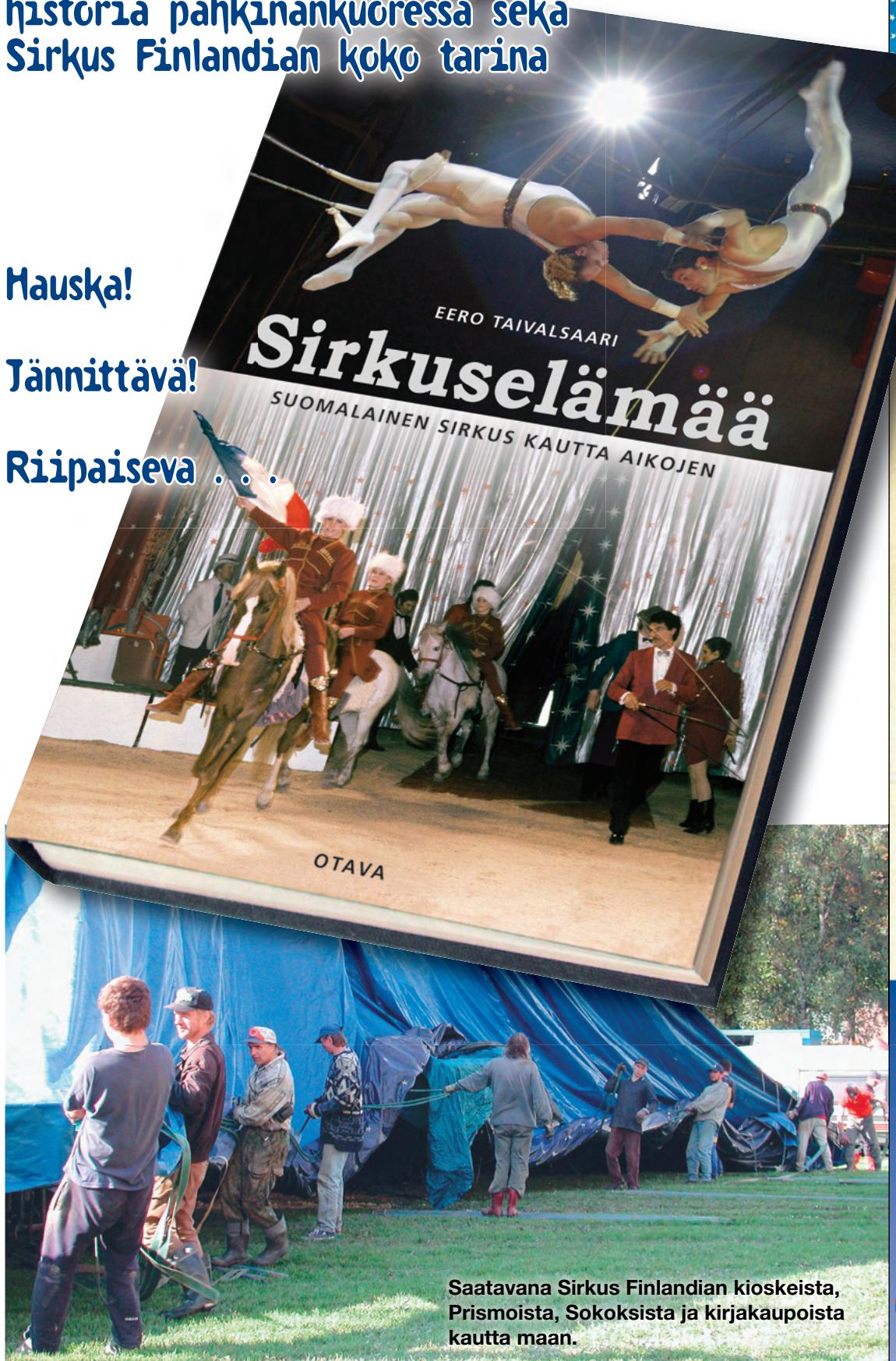
Suomalaisen sirkuksen historia pähkinänkuoreessa sekä Sirkus Finlandian koko tarina

4

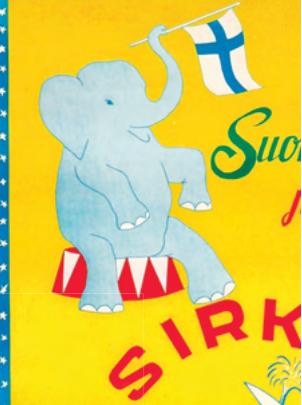
Hauska!

Täynnittävä!

Riipaiseva . . .

Saatavana Sirkus Finlandian kioskeista, Prismoista, Sokoksista ja kirjakaupoista kautta maan.

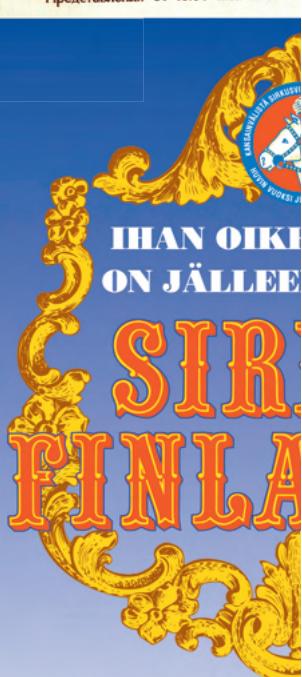
НОВО! НО
ЗА ПЪРВИ ПЪТ В ХАС
ГОСТУВА ЗА Р

ЦИРК „ФИН
С ГОЛЯМА МЕЖДУНА

НАСТРО
ФЕЕРИЯ, КРАСО
МЕЧКИ, ПОНИТА
ТА, КОЗИ и ГЪСКИ
АНТИПОД И ДРУ

Циркът е построен в центра зад Х
Предварителна продажба на билети на
За справки и колективни заявки на
Представления от 16.00 часа и от 19

Uskoja ja unelmia

Tro och drömmar

Mikä sirkussessa kerta kerran jälkeen temppaa mukaansa? Klassisessa sirkussessa voi koeka sellaista aitoa lumoa ja mystiikkaa, jota mikään viihde-elektroniikka ei pysty välittämään.

Henkeään pidätellen yleisö saa seurata taituruutta, joka tuntuu helpolta ja kevyeltä. Silti me tiedämme että kaiken takana on paitsi luontaista lahjakkuutta myös vuosikausien vaativaa harjoittelua ja työtä.

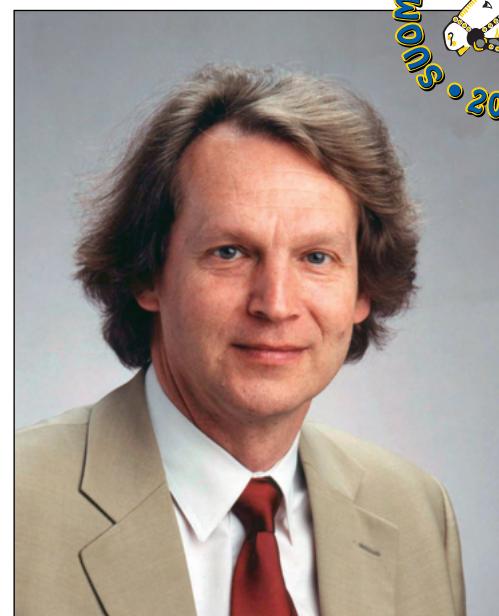
Henkeään pidätellen on moni myös seurannut koko sirkustaideteen nuorallatanssia Suomessa. Saako se ansaitsemaan arvostukseen? Kestääkö talous?

Ilman Jernströmiens sirkusperheen sinnikkytä suomalaisessa viihteessä ja kulttuurissa olisi ammottava aukko.

Ei oikeastaan ole ihme, että sirkukset eri puolilla maailmaa useasti ovat olleet sirkusperheiden – ja kokonaisten sirkussukujen – asiaalle omistautumisen varassa. Sillä joka ainoan esityksen kimmeltäväni sähkeen takana voi aavistaa sellaisen määrään verta, hikä ja kyyneleitä, mihin mikään virkaehotosopimus ei voisi velvoittaa. Mutta myös uskoja ja unelmia, joista me katsojina toivomme tarttuvan intoa ja rohkeutta omaan arkeemme.

Vuotuisella kiertueellaan Sirkus Finlandia antaa myös pääkaupungin kulttuurielämälle oman arvokkaan ja piristävän panoksensa. Siitä haluan meidän helsinkiläisten puolesta esittää parhaat kiitokseni ja menestyksen toivotukset!

Ikkka-Christian Björklund
apulaiskaupunginjohtaja

Vad är det i cirkusen som gång på gång rycker oss med? I klassisk cirkus kan man uppleva en sådan äkta förtrollning och mystik som ingen underhållningselektronik kan förmedla.

Åskådarna sitter och håller andan inför de skickliga uppförandena, som förefaller att gå så lätt och enkelt. Ändå vet vi att bakom all denna skicklighet finns inte bara naturbegåvning, utan också årat av krävande träning och arbete.

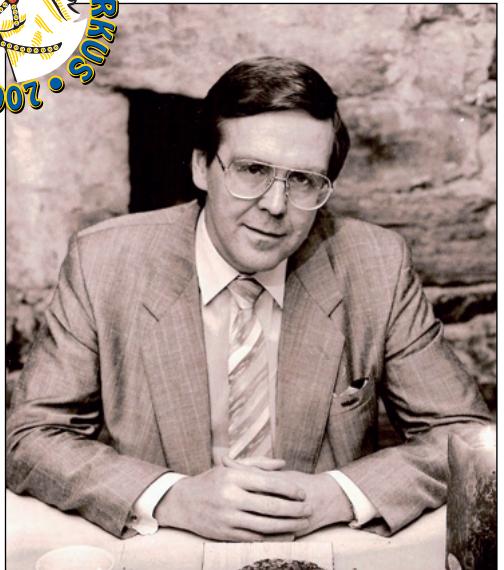
Hållit andan har också den gjort som följt cirkuskonstens dans på lina i Finland. Får cirkusen den uppskattning den är värd? Klarar den ekonomin?

Utan cirkusfamiljen Jernströms uthållighet skulle det finnas ett gapande hål i finländsk underhållning och kultur.

Egentligen är det inte så konstigt att cirkusen runt om i världen ofta har stått och fallit med cirkusfamiljer eller hela cirkussläkter. Bakom allt glitter vid varje föreställning kan man ana en sådan mängd blod, svett och tårar som inga kollektivavtal kan få någon att gå med på. Men man anar å andra sidan tro och drömmar och som åskådare hoppas vi att de skall inge oss mod och entusiasm i vardagen.

På sin årliga turné ger Cirkus Finlandia också kulturlivet i huvudstaden sitt värdefulla och stimulerande bidrag. Därför vill jag på helsingforsarnas vägnar framföra ett varmt tack och en uppriktig önskan om framgång.

Ikkka-Christian Björklund
biträdande stadsdirektör

Ryhtyessäni kirjoittamaan tervehdystä Sirkus Finlandian julkaisuun muistui mieleeni eräs episodi ministeriajoiiltani kolmen vuosikymmenen takaa. Eräs neuvostoliitolainen lehti oli tullut haastattelemaan kulttuuriministeriä kulttuurivaihdosta maittemme väillä. Lopuksi he kysivät mieleen jääneitä vaikutelmia heidän omasta kulttuuristaan. Kirjallisuuuden ja esittävän taiteen tuottamien elämysten yhteydessä mainitsin myös monet unohtumattomat elämykset Moskovan Suressa Sirkussa.

Valtakunnan päälehdien valpas kulttuuritoimitus on bongannut haastattelun siteeraten sitä lyhyesti todeten Suomen kulttuuriministerin pitävän erityisesti venäläisestä sirkuksesta. Tarkoitus oli kuvata lukijoille, ettei kulttuuriministeri näköjään pahemmin kulttuurista ymmärrä.

Omalla tavallaan samaan sarjaan kuuluu tarina muinaisesta DDR:stä, jossa juhlittiin tasavallan 20-vuotispäivää. Kun maan valtion-sirkus oli perustettu samana vuonna kuin valtiokin, haluttiin myös juhlia yhdistää. Niinpä Itä-Berliinin katujen ylitse oli vedetty kankaita, joissa oli yleväksi ajateltu tunnus: "20 vuotta DDR:ää – 20 vuotta sosialistista sirkusta". Jostain syystä tunnukset hävisivät jo muutaman päivän kuluttua.

Tarinoissa ilmeneväällä vähättelevällä suhtautumisella äärimmäisen vaativaan sirkustaiteeseen on syvät juuret. Kun ulkomaiset teatteriryhmät alkoivat rantautua myös Suomeen, annettiin asetuksella määräys, jonka mukaan "kaikenlaiset ilveilijät, komedianit ja temppuiliat" saatettiin karkottaa maasta. Ja jos heitä siedettiin, sallittiin esitykset yliopisto- ja kymenlaaksoisella korkeintaan oppilaitosten loma-aikoina – jos silloinkaan.

Alun perin sirkustaiteella oli siis yleisessä suhtautumisessa kohtalotoverina esittävä taide lähes kaikilta osiltaan. Jotta esittä-

Sirkus on taidetta

vä taide ylipäätään hyväksyttiin, tuli esitysten tuloilla kattaa myös kunnallisen köyhäinhoidon kustannuksia. Siitä valtiovalta sai idean ryhtyä kantamaan esityksistä erityistä so-taveroa ja sodan päätyttyä huviveroa, joka oli sitkeähenkinen innovaatio, saatiinhan se poistetuksi vasta vuonna 1981. Sirkustain ohella vero rasitti lähes kaikkea populaarikulttuuria. Veron poistaminen ennakoikin asenteiden avartumista suhtautumisessa populaarikulttuuriin.

Merkittävä kohennus sirkustaiteen asemaan saatiin aikaan vuosituhannen vaihteessa tai-dehallinnon uudistamisen yhteydessä, jolloin estraditaide luettiin muiden taiteenalojen rinnalla tukea ansaitsevien taiteenalojen joukkoon. Muutos onkin jo näkynti niin Sirkus Finlandian vetäjien valtionpalkintona kuin sirkustaiteilijoiden saamina valtion apurahoina-kin. Sirkustaide on tänä päivänä arvostettu ja arvostuksensa ansainnut taiteenala, jolle voi myös virallisessa koulutusjärjestelmässä valmistua. Lukuisat tasokkaat nuorisosirkukset ovat osoituksena siitä, että alalla on sekä lahjakkuutta että innostusta. Sirkus Finlandian vuosikymmenien työ kantaa kaunista hedelmää.

Itsenäinen Suomi täyttää tänä vuonna 90 vuotta ja kansanedustuslaitoksemme saavuttaa 100 vuoden iän. Jos yhteiskunnan rakentajat kykenevät suorittamaan tehtävänsä samalla taidolla ja antaumuksellä kuin sirkustaitelijat tekevät omaa työtään, ei meillä ole huolta huomisesta.

Toivotan Sirkus Finlandialle onnea ja menestystä työssä vaativalla ja yleisölle unohtumatonta elämyksiä tuottavalla taiteenalalla!

Kalevi Kivistö
ministeri

Cirkus är konst

I samband med att jag skulle skriva min hälsning till Sirkus Finlandias programblad, kom jag ihåg en episod som hände för cirka tretton år sedan under min tid som minister. En tidningsjournalist från dåvarande Sovjetunionen hade bokat tid med kulturministern för att intervju mig om kulturutbytet mellan våra länder. Till sist frågade sällskapet vad jag speciellt gillade och fascinerades av i deras kultur. Vid sidan av den ryska litteraturen, teater- och skådespelarkonsten nämnde jag också många oförglömliga upplevelser med Moskas Stora Cirkus.

Republikens största tidning och dess alerta kulturredaktion bongade den ryska intervjun och citerade den kort och gott med att Finlands kulturminister verkar tycka speciellt mycket om rysk cirkus. Meningen var att ge läsarna trycket att kulturministern inte nämnvärt förstår sig på kultur.

Man kan dra vissa paralleller till en annan historia som utspann sig i det forna DDR som skulle fira republikens 20-årsjubileum. Eftersom statscirkusen hade grundats samma år som republiken ville man kombinera dessa två festligheter. Således drog man banderoller över Östberlins gator där det stod: "20 år DDR – 20 år av socialistisk cirkus". Av någon anledning försvann de här banderollerna redan efter ett par dagar.

Attityderna, det vill säga att man nedvärderade den oerhört krävande cirkuskonsten, har djupa rötter. När utländska teatergrupper började söka sig också till Finland lät man utfärda en order om att "alla gycklare, komedianter och jonglörer" fick landsförvisas. Och ifall man lät dem stanna, tillåts dessa grupper att uppträda på universitets – och gymnasieskolor endast när skolorna hade stängt under loven – om ens då.

Från allra första början hade cirkuskonsten det lika erbarmligt som skådespelarna och teaterkonsten. Om dyliga evenemang överhuvudtaget tillåts, skulle intäkterna för föreställningarna också täcka utgifterna för den kommunala fattigvården. Statsmakten fick för sig att uppberära en särskild krigsskatt på föreställningarna. När kriget tog slut infördes nöjesskatten, en mycket långlivad uppfinning som slopades så sent som 1981. Förutom cirkuskonsten drabbades så gott som all populärkultur av denna skatt. Det att skatten slopades förebädde en öppnare attityd och ny inställning till populärkulturen.

Cirkuskonsten fick ett betydligt lyft och dess ställning stärktes när konstförvaltningen förnyades i början av 2000-talet och estradkonsten blev likvärdig med övriga konstarter och kunde således stödas ekonomiskt.

Sirkus Finlandias ledare har tilldelats statspris och flera cirkuskonstnärer har fått statliga stipendier. Cirkuskonsten uppskattas nu förtiden och den har gjort sig förtjänt av sitt goda rykte. Man kan också få en officiell utbildning och ett stort antal högklassiga ungdomscirkusar är bevis nog för att det finns både begåvning och iver inom den här konstgrenen. Trettio år av hårt arbete för Sirkus Finlandia bär nu frukt.

Vårt självständiga Finland firar det här året 90 år och riksdagen har uppnått en ålder på 100. Om de som bygger vårt samhälle lyckas utöva sitt arbete med samma skicklighet och hängivenhet som cirkuskonstnärerna gör sitt jobb – ja då behöver vi inte bekymra oss för morgondagen.

Jag önskar Sirkus Finlandia lycka till och framgång i sin krävande konstgren - att ge publiken oförglömliga upplevelser!

Kalevi Kivistö
minister

Maria ja Pentti Heinonen sekä Wäinö Hamari Sirkus Finlandian edustajina opetusministeri Kalevi Kivistön vieraina 1980.

Maria och Pentti Heinonen samt Wäinö Hamari representerade Sirkus Finlandia då de 1980 besökte undervisningsminister Kalevi Kivistö.

SIR
FINL

Hauskoja sirkushetkiä!

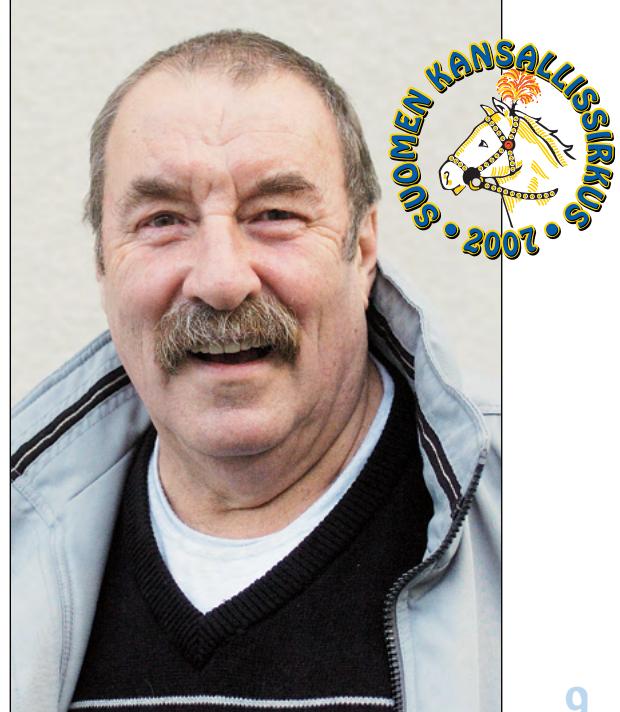
Coca-Cola®

Sirkushistoria joka koskettaa...

Cirkushistoria som berör...

9

Jos Carl-Gustaf Jernström ei olisi ollut niin itsepäinen ja määritietoinen, ei Sirkus Finlandiasta olisi koskaan tullut sitä mitä se on tänään. Sirkusyritys, joka todella kestää tarkastelun.

Kun tutustuu Sirkus Finlandian 31-vuotiseen historiaan ja näkee minkälaiset myötä- ja vastoinkäymiset Jernströmin perhe on käynyt läpi, hämmästyy ja samalla on täynnä ihailua. Että he jaksoivatkin. Mutta "Calle" ei ollut koskaan yksin, vaan puoliso Leena ja lapset Maria, Anna, Heidi ja Kalle olivat kokoajan hänen rinnallaan, tukipilareina.

Tänään Suomen Kansallissirkus on kukoistava perheyritys. Niinä pian 10 vuodenani, joina olen käynyt Sirkus Finniassa, olen saanut kokea kuinka sirkus on yhä enemmän kehittynyt sekä kotimaisten että ulkomaisten taiteilijoiden mukana.

Yksi Sirkus Finlandian 31-vuotisen olemassaolon kohokohta oli vuosi 2002, jolloin Carl-Gustaf Jernström ja puolisonsa Leena saivat vastaanottaa arvokkaimman kulttuuripalkinnon mitä Suomessa jaetaan: TAITEEN VALTIONPALKINNON.

Carl-Gustaf Jernström on lisäksi hyvin aktiivinen jäsen ECA:ssa – European Circus Association – joka toimii perinteisen sirkustaiteen ja sirkuskulttuurin edistämiseksi sekä vaatii lajinmukaisita eläintenkasvatusta sirkuksissa.

Nämä kriteerit Sirkus Finlandia täyttää täydellisesti ja odotan innolla monia, monia ihastuttavia vierailuja eräässä Skandinavian parhaassa sirkusessa.

Roy Himsel

Ruotsin Sirkustaitteen Akatemian johtaja

Om Carl-Gustaf Jernström inte hade varit så envit och målmedveten, så hade Sirkus Finlandia aldrig blivit det som den är i dag. Ett cirkusföretag som verkligen tål att synas.

När man befattar sig med Sirkus Finlandias 31 åriga historia och ser vilken upp och ner-gång familjen Jernström gått genom häpnar man och blir samtidigt full av beundran. Att de bara orkade. Men "Calle" var aldrig ensam, utan hade hela tiden hustrun Leena och barnen Maria, Anna, Heidi, och Kalle vid sin sida som stöttepelare.

I dag är Finlands National Sirkus ett blomstrande familjeföretag. Under mina snart 10 år som jag besökt Sirkus Finlandia fick jag uppleva hur cirkusen mer och mer utvecklats med artister båda från in- och utlandet.

I Sirkus Finlandias 31 åriga levnad var en av höjdpunkterna år 2002 då Carl-Gustaf Jernström och hustrun Leena fick ta emot det värdefullaste kulturpris man delar ut i Finland: STATSPRISET FÖR KONST.

Carl-Gustaf Jernström är även en mycket aktiv medlem i ECA - European Circus Association - som arbetar för att befrämja traditionell cirkuskonst och cirkuskultur, samt att kräva artriktigt djurhållning på cirkusar.

Dessa kriterier uppfyller Sirkus Finlandia till fullo och jag ser fram emot många, många underbara besök i en av Skandinaviens bästa cirkusar.

Roy Himsel

Direktör i Akademien
för Cirkuskonstens
bevarande i Sverige

Langry

- 50-vuotisen taiteilijauran juhlakiertue 2007

Italian mahtavimpaan sirkusdynastiaan lukeutuva Moira Orfei oli keväällä 1969 sattumalta päiväsaikaan teltassa, kun marokkolainen akrobaatti Langry toi garderoobiin rekvisiittansa. Sirkus oli aloittamassa kiertuettaan Roomasta.

Sirkustirehtöri tunsi Langryn vanhastaan, sillä tämä oli jo alan konkari. Italiaakin hän oli kiertänyt ihmispyramideja rakentavassa Marhaba-ryhmässä. Orfein sirkussessa Langrylla oli kuitenkin ensimmäistä kertaa urallaan oma akrobati numero.

Kohdateissaan Langryn Moira Orfei sanoi, että hän haluaa heti nähdä esityksen. Langry

10

Kuva Charles Lchat

totesi tyynesti, että sopimuksen mukaan hän toteuttaa sen ensi kerran ensi-illassa.

Oli ennenkuulumatonta, että alainen ei suostunut sirkustirehtöörin vaatimukseen. Johtaja karjaisi ja osoitti teltan oviaukkoa. Sanaakaan sanomatta Langry kokosi rekviisittansa ja poistui.

Tangerin köyhälisöalueelta lähtöisin oleva Langry alias Abdeslam Chellaf jäi varhain orvoksi. Koulu keskeytyi, ja hän ryhti hankkimaan leskiäidille ja suurelle sisarusparselle lisätienestää hotellipiccolona.

Elettiin vuotta 1954. Eräänä sunnuntaina muutamat Troup Marrakechin nuorukaiset kiinnittivät rannalla huomiota lähellä temppelitaváan notkeaan pojkaan. He pyysivät häntä ryhmäänsä, ja niin 13-vuotias Langry aloitti sirkusken ammattilaisena.

Langry on esiintynyt kaikissa Euroopan suurissa sirkuksissa ja varietee-näyttämöillä. Hän on myös lentänyt, eli työskennellyt kahden trapetsiryhmän jäsenenä. Kaikista sirkustaiteista lentävä trapetsi on Langryn mielestä vaativin.

Sirkus Finlandiaan hän tuli vuoden 1980 kiertueelle. Ja Suomeen hän asettui pysyvästi, koska Teatterikorkeakoulussa tarvittiin akrobation opettajaa. Muutamia vuosia sitten Langry siirtyi tuosta tehtävästä eläkkeelle.

Eläke-sana naurattaa artistia. Sirkusammattilainen ei koskaan jää eläkkeelle, ja jo 1990-luvulla maneesin vetovoima oli käydä Langrylle ylivoimaiseksi. Teatteri-ihmiset saivat hänet kuitenkin jäämään kouluun.

Kohtaus Moira Orfein kanssa kertoo olenaisen Langrysta. Myöhemmin hänen oppilaansa, sittemmin koulun näyttelijätyön professorina toiminut Kati Outinen on maininnut lehtihaastattelussa Langryn yhdeksi esikuvistaan. Samoin on todennut Carl Jernström Jr.

Paluu sirkukseen alkoi itse asiassa jo kesällä 2006. Langry numero, jota taikuri Wäinö Hamari pitää yhtenä Sirkus Finlandian historian hohdokkaimpana, on vaatinut liki vuoden tinkimättömän harjoittelun. Eikä siinä kaikki. Kropan ja mielen saaminen jälleen numeron edellyttämään hallintaan on vaatinut askeettista elämää – sen on sivusta pannut merkillä.

Langry karttaa julkisuutta, mutta maamme teatterin, television ja elokuvan ammattilaiset ovat vetäneet monitaitoisen miehen mukaan lähes 20 tuotantoon. Sillä tasapainonumeron lisäksi Langryltä käy myös laulu ja tanssi.

Hyyt Naiset ja Herrat! Tänä iltana Sirkusken Elävä Legenda, Langry!

Langry Pariisissa – Langry i Paris 1975.

Eero Taivalsaari

Langry

- 50-årig artistkarriär och jubileumsturné 2007

Moira Orfei, som tillhör Italiens mäktigaste cirkusdynasti, stack sig in i cirkustältet en vardag 1969, då den marockanska akrobaten Langry hämtade sin rekvisita till garderoben. Cirkusen stod i beråd att inleda sin turné med start i Rom.

Cirkusdirektörerna kände Langry från tidigare, marockanen var ju redan gammal i gamet. Han hade också tidigare turnerat i Italien tillsammans med gruppen Marhaba som byggde människopyramider. Men i Orfeis cirkus var det för första gången som Langry skulle uppträda med en egen akrobatikföreställning.

När Moira Orfei nu råkade på Langry, ville han genast se föreställningen. Men Langry konstaterade lugnt att han enligt avtal visar den först i premiären.

Det var något oerhört att en underlydande inte gick med på cirkusdirektörens krav. Direktören röt till och visade honom tältutgången. Utan ett ord samlade Langry ihop sin rekvisita och for iväg.

Langry, alias Abdeslam Chellaf föddes i Tangers fattigkvarter och blev tidigt faderlös. Han avbröt skolan och började jobba som hotellpiccolo för att försörja sin mamma och sin stora syskonskara.

En söndag på stranden år 1954 fick några av de unga medlemmarna i gruppen Troup Marrakech syn på en vig pojke som lekte en bit därifrån. De bad honom komma med och det blev starten för den då 13-årige Langry proffskarriär.

Langry har uppträtt i alla stora cirkusar i Europa och han har också stått på scen på olika varietéer. Han har också flugit, det vill säga ingått i två trapetsgrupper. Av alla cirkusgrenar är en flygande trapets den mest krävande, anser Langry.

Till Sirkus Finlandia kom han på turné år 1980. Och han flyttade permanent till Finland eftersom Teaterhögskolan behövde en lärare i akrobatik. För några år sedan pensionerades Langry från skolan.

Ordet pension roar artisten. Ett cirkusproffs går aldrig i pension och redan på 1990-talet var dragningen till cirkusmanegen så stark att han övervägde lämna Teaterhögskolan. Skolans personal lyckades emellertid övertala honom att stanna.

Incidenten med Moira Orfei säger det mesta om Langry. Hans forna elev på Teaterhögskolan, sedermera professor i skolan, Kati Outinen har i en tidningsintervju sagt att Langry är en av hennes förebilder. Detsamma har Carl Jernström Jr sagt.

Come backen till cirkusen började redan sommaren 2006. Langrys föreställning, som

11

Pyramidin huipulla taiteilee 11-vuotias Langry Jr. I toppen av pyramiden balanserar 11-åriga Langry Jr.

trollkonstnär Wäinö Hamari anser vara en av Sirkus Finlandias genom tiderna absolut bästa, har krävt cirka ett år enträgen träning. Och inte nog med det, därtill har det fordrats ett asketiskt liv för att få kropp och själ att gå ihop med föreställningen.

Langry undviker publicitet, men teater-, televisions- och filmfolket i vårt land har tagit denne mångkunnige man med i närmare tjugo produktioner. Vid sidan av balansnummer behärskar Langry också sång och dans.

Mina Damer och Herrar! Ikväll får Ni möta Cirkusens Levande Legend, Langry!

Eero Taivalsaari

ISKELMÄ

PARHAITA KOTIMAISIA

ISKELMÄ
TARJOAA
PARHAITA
KOTIMAISIA

Haapavesi 100,1 • Heinola 87,6 • Helsinki 96,2 • Huittinen 93,0 • Hämeenlinna 101,7
Imatra 105,3 • Jyväskylä 107,1 • Jämsä 100,3 • Kalajoki 107,7 • Kotka 87,7 • Kouvolan 100,1
Lahti 103,0 • Lappeenranta 93,5 • Lohja 96,5 • Loimaa 106,8 • Mikkeli 89,7 • Orivesi 103,8
Oulu 98,7 • Pieksämäki 102,2 • Pihtipudas 107,0 • Pori 100,4 • Porvoo 99,8 • Raahe 92,5
Rauma 105,1 • Ruovesi 94,9 • Savonlinna 96,7 • Tampere 100,9 • Turku 100,1
Uusikaupunki 96,2 • Valkeakoski 95,0 • Vihti 105,6 • Vilppula 95,4 • Virrat 99,0

OHJELMA 19

VANHOJA JULISTEITA SIRKUS FINLANDIAN JA BJÖRN GAMMAL SIN ARKISTOISTA

Liina Aunola

Pitkästä aikaa Koti-Suomessa! Ilmaakrobaatti Liina Aunola on yksi kirkkaimmista tähdistämme maailman sirkusareenoilla. Hän aloitti 11-vuotiaana Tampereen Sorin Sirkussa ja valmistui Turun Taideakatemian sirkuslinjalta 2001. Liina Aunola esiintyi Sirkus Finniassa vuoden 2000 kiertueella, sen jälkeen Tanssiteatteri Hurjaruuthissa ja Kansallisoopperassa. Ja sen jälkeen ympäri maailmaa.

Åter hemma i Finland! Luftakrobat Liina Aunola är en av våra klarast lysande stjärnor på cirkusarenorna runtom i världen. Hon började som 11-åring på Sorin Sirkus i Tammerfors och utexaminerades år 2001 från cirkuslinjen vid Konstakademien vid Åbo yrkeshögskola. Liina Aunola uppträdde för Sirkus Finlandia år 2000. Efter det har hon jobbat vid dansteatern Hurjaruuth och Nationaloperan. Och vad tror ni händer efter den här säsongen, blir det kanske en turné ut i stora världen igen?

LINNANMÄELLE

Hauskanpitoa laitteissa,
ratkiriemukkaita esityksiä
ja huvipuiston herkuja.

Linnanmäen kesäkausi 2007
kestää 27.4.-2.9. sekä
viikonloput 7.-9.9. ja 14.-16.9.
Ohjelmakalenteri ja päivittäiset
aukioloajat linnanmaki.fi

Muista myös Jäähelmen
talvirieha helmikuussa ja
Valokarnevaalit syyskuussa!

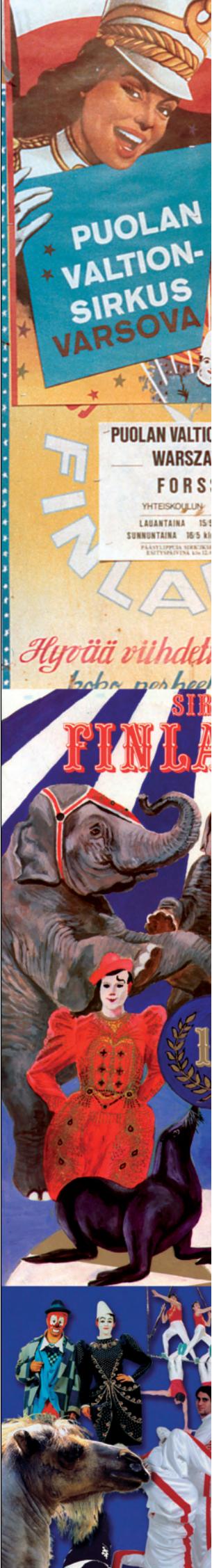
Gotys Clowns

Espanjalaisklovnit pistävät nauruhermot kippuralle.

De Spanska clownerna kommer att träna våra skrattmuskler.

15

Etsitkö kotia?

SATO LaatuKoti

- vuokra-asuntoja eri hinta- ja laatuluokissa

SATO PlusKoti

- omistusasuntoja, joissa runsaasti asiakaskohtaisia sisustusmateriaali- ja pohjaratkaisuja

SATO SenioriKoti

- senioreille suunniteltuja asuntoja ja hoivapalvelua

Koti kuten haluat
sato.fi

Zunyi Troupe

Kiinalainen polkupyöräryhmä tekee mahdottomasta totta.

En grupp Kineser som med sina cyklar gör det omöjliga möjligt.

Lehtileikkeitä 1800-luvulta

18

Sirkusen synnystä Englannissa oli kulunut hiukan yli sata vuotta, kun nämä lehtijutut julkistiin. Puoli vuosisataa oli vierinyt ensimmäisestä sirkusvierailusta Suomessa. Kotimaista sirkusta ei ollut vielä syntynytkään. Ihmeteltäävä riitti näissä ulkomaan elävissä. Aineisto on koottu Helsingin yliopiston historiallisesta sanomalehtikirjastosta.

Ratsasniekkain ratsukehä (Sirkus) Hämeenlinnassa. 8 päivän kuluessa aikoo al-lekirjoitettu seuraneen antaa muutamia suuria näytöksiä korkeammassa ratsastustaidossa ja hewoisopetuksessa y. m. Lähempää tietoja antaa affisfit. Afrikalaista Norsua (Elefantta) näytellään tulewalla wiikolla. Norsut ovat kai-kista maaeläimistä suurimmat; täysikasvuinen he pääseväät 14 jalan korkeuteen ja yli 200 wuoden ikään. J. Hoffman

– Hämäläinen 18.1.1872

Huwimatka Helsinkiin. Ylimääräinen junalähee tämän kuun 23 p:nä kello 9 i. pp. Helsinkiin ja palausmatkalle Helsingistä 24 p. kello puoli 12 i. pp. Helsingissä on silloin useita huveja, muun muassa mainio Sirkus, joka ensi sunnuntaina antaa suurimman näytönsä. Pääsylipuja saadaan ostaa 7 markalla wiinapolttimolla Hagelbergiltä, rawintolaasta Suomi ja kauppiaas Enbomilta. Huom.! Eri waunut säätyhenkilöille.

– Tampereen Sanomat 20.8.1879

Teatteri Kuopiossa. Perjantaina 23 ja Tiistaina 27 p:nä Joulukuuta antaa Seura-huoneen-salissa erinomattain suurellisen näytännön se maailman mainio noita ja tai-kojen tekiä E.v. Rubini hänen korkeampaan taikojen tekoon kuuluvissa uskomattomilta näytävissä näytööissään sekä tällä ei ennen nähdysä Japanilaisessa pelissä. Loma-aikoina tekee mainioin Voimistelija herra Charles tunnettu Cirkus Leonhard ja Schreiber'istä suurellaisia näytteitänsä Ilma-voimistelussa, lento-trapeetissa, nuorallatanssimisessa, Jalopeuran puremisessa ja Herkulississa voiman näytöksissä. Pääsylipujen hinnat ovat 1 paikalta 2 markkaa, toiselta 1 markka. Lapsilta puolet. Näytäntö alkaa k:lo 7 1/2 j.p.p. Lähemmin ohjelmassa. Kun-nioituksella E.v. Rubini.

– ilmoitus Tapiossa 24.12.1881

Cirkus Komarowskij antoi eilen ensimmäisen näytäntönsä uudessa sirkusrakennuksessa Kaiwopuistossa. Rakennuksessa on kuusi istuinriwiä, paitse kalleriaa, ja se oli walaistu sähköwalolla. Näytelmä näkyi suuresti miel-lyttävän yleisöä. Seura ei näy olewan kowin suuri, eikä sillä myöskään ole hewosia kowin paljon, waan kunnostaa itsensä kuitenkin. Erittäinkin on siinä taitavia akrobattia ja kujeilijoita, joiden sukkelat temput synnytiwät wilkkaita käsientaputuksia aiwan täydessä huoneessa. Toinen näytäntö on tänään.

– Suomalainen Wirallinen lehti 22.5.1882

“Sirkus” nimistä näytäntölajia saadaan täällä nänä nänä päivinä ihailla, koska tänne on saapunut weljekset Gautier antamaan näytäntöjä. Siihen kuuluu paitsi muuta 15 ihmistä ja sama määrä hewosia.

– Aamulehti 27.5.1882

Sirkus Alb. Schumann'in näytännöt alkoiwat wiime lauantaina, jolloin wäkeä oli saapunut sangen lukuisasti tarkoitusta varten tehtyn sirkusrakennukseen rautatiorentorilla. Seuran “ensimmäisen luokan taideniekat” tekiwätkin tehtävänsä oivallisesti, jonka tähden woipi toivoa että yleisö lukuisasti saapuu sinne katsomaan näytäntöjänsä korkeammassa ratsastustaidossa, hewostaivutuksessa, woimistelussa, osottelinäytelmässä j.n.p. Mieltymys oli yleinen ja tulee luultavasti olemaan senlainen, koska seura joka kerta antaa näytöksensä uuden ohjelman mukaan. Näytännöt alkawat joka ilta k:lo 8 jpp.

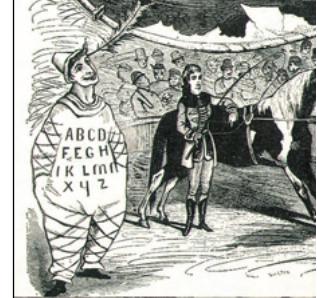
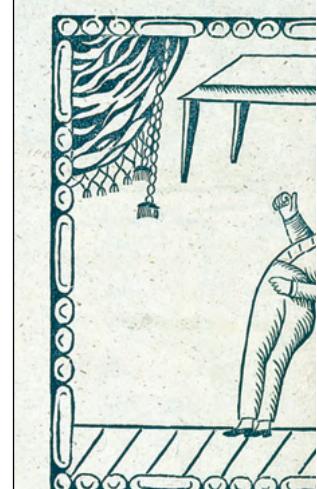
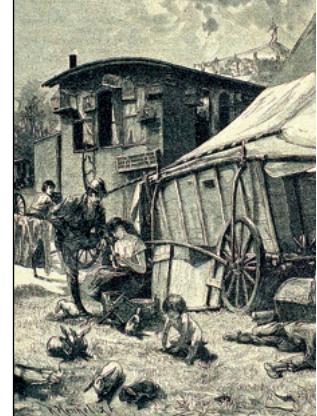
– Sanomia Turusta 5.7.1886

Sirkus Ahrend ei tulekaan tänne näytäntöjä pitämään. Maistraatti oli myöntänyt sille luwan, mutta Kuvernööri kielsi, syystä että palkolliset ja koulunuoriso siinä tuhlaisi rahojansa. Helsingissä on niinikään sirkus kielletty, mutta siellä aikowat nuoret herrat itse pitä sirkusnäytäntöitä.

– Hämäläinen 19.3.1887

Sirkus ja sanomalehdet. Sen häwyttömän pilan johdosta, jonka alaiseksi eräs sanomalehti sekä sanomalehtimiehet ylipäänsä sirkus Cinisellin wiime sunnuntain näytöössä joutuivat, ovat pääkaupungin sanomalehdet yksimielisesti päättäneet olla tästä lähtien vastaanottamatta hra Cinisellin sirkus-ilmoituksia.

– Suomalainen Wirallinen Lehti 12.9.1888

Tidningsurklipp från 1800-talet

När de här tidningsartiklarna publicerades hade det gått drygt hundra år sedan cirkusen föddes i England. I Finland hade det förflutit cirka femtio år sedan det första cirkusbesöket. Någon inhemsck cirkus hade inte då ännu sett dagens ljus. I de utländska cirkusarna fanns mer än nog att förundra sig över. Materialet är samlat från det historiska tidningsbiblioteket vid Helsingfors universitet.

Konstridare Circus i Tavastehus. Under loppet af 8 dagar ämnar undertecknad med sälskap gifva några stora föreställningar i högre ridkonsten och hästdressyr m. m. Närmare genom affischer. En afrikansk Elefant kommer i nästa vecka att förevisas. Elefanterna äro de största landtdjur af alla; fullt utväxte uppnå de en höjd af 14 fot och en lifslängd af över 200 år. F. Hoffmann.

– Hämäläinen 18.1.1872

Lusttåg till Helsingfors. Ett extra tåg avgår häriifrån till Helsinfors nästkommande lördag den 23 dennes kl. 9 e. m. samt återvänder från Helsingfors söndagen den 24 dennes kl. half 12 e. m. Uti Helsingfors förekomma under söndagens lopp flerenöjen, hvaribland det berömda cirkus sagda dag gifver sin största representation. Passagerarebiljetter tur & retour säljas a 7 m. å bränneriet hos Hagelberg, å källaren Suomi och hos handl. OBS.! Särskild vagn för ståndspersoner.

– Tampereen Sanomat 20.8.1879

Cirkus Madigan gifver uti den nybyggda manegen vis à vis jernvägsstationen Onsdagen den 26 Nov. kl. 8 e. m. och Lördagen den 29 Nov. kl. 8 e. m. samt Söndagen den 30 Nov. kl. 6 e. m. Stora brillanta Föreställningar. OBS.! Sällskapet bevistar staden endast en kort tid. Till talrikt besök inbjuder. John Madigan från Newyork.

– Tampereen Sanomat 26.11.1879

Vid cirkus Truzzis första föreställning i går voro de flesta platserna besatta, oaktadt den kyliga väderleken icke gjorde vistelsen i den kalla cirkus bykkuaden synnerligen angenäm. Truppens prestationer voro öfverhuvudtaget jemförliga med andra i vårt land uppträdande cirkussällskaps. Största bifallet vann direktör M. Truzzi för ridt i högre skolan samt hrr Luidgi och Rudolf för sina atletiska produktioner till häst. Andra föreställningen gifves i dag. – Östra Finland 5.3.1885

Cirkus Robinson gifver sin sista föreställning härstädes i morgen söndag, hvarpå truppen i måndag begifver sig till Moskva.
– Östra Finland 24.10.1885

Offentliga Nöjen. Endast 10 föreställningar komma att ega rum. Circus Busch gifver uti härvarande cirkusbyggnad Torstagen den 20 Oktober kl 1/2 8 e. m. 1:sta stora föreställningen i den högre ridkonsten, hästdressyr, gymnastik, pantomim, ballet etc. etc. Sällskapet består af circa 110 personer och hästar. Bland artisterna, såväl damer som herrar, räknas flere af Eyropas specialister. Af hästdressyr framhålls för "första gången" i Wiborg 16 fullbloshingstar i frihet dressrade, framföras på engång af direktören. Bland skolhästarna som sällskapet medförer räknas 22 st. som ridas i den högre skolan af Hrr Direktören, Lorich, Henry, Andrea. Egen ballettkår bestående af 16 unga damer. Egen orkester bestående af 18 man under ledning af kapellmestaren Aug Müller. Emedan sällskapet på grund af afslutadt kontrakt den 3 November skall gifva föreställning i Stockholm, blifver oåterkallelig sista föreställningen i Wiborg Söndagen den 30 oktober och komma alltså endast. 10 föreställningar att ega rum. Biljettpriserna äro: Parterre, numrerad, 3 mk, I plats 2 mk, II plats 1:50 p, galleri 75 p. Biljetter fås från kl. 11 till 2 och efter kl. 6 i circus biljettkontoret. Närmare genom affischer och programmer. Til ett talrikt besök inbjuder. Högaktningsfullt: Heinrich Sacht. Sekreterare för Circus Busch. Sällskapet anländer med det för ändamålet upphyrda ångfartyget "Uleåborg" onsdagen den 19 på förmiddagen.

– Wiborgsbladet 18.10.1887

Circus Ciniselli. I dag onsdag den 10 sept. Stor Extra Föreställning. För sista gången: Andersson, Pettersson och Lundström, första uppträdet af de berömda clownerna, musikexentriskerna Francois och Fernando. Framförande af fullhingsten Moonstone, uppträdande af första rangeus artister och hela balletcorpsen. Närmare genom affisher. Barn mellan 5-7 år som vilja medverka i pantomimen kunnaanmåla sig i cirkus kl. mellan 12-1 midd. S. Ciniselli, Direktör.

– Finland 10.9.1890

The
Guerrero's

FINLA

Gotys Clowns

Pat's Hot-Dogs

Aleksi Martin

Zunyi Troupe

SUOMEN KANS

Ohjelman kesto noin 2 tuntia + väliaika 15 min.

SIRKUSKIOSKIT AVOINNA

Makeisia, juomia, matkamuistoja, hot dogeja, jäätelöä . . .

20

Programmets längd ung. 2 tim. + 15 min. paus

BESÖK CIRKUSENS KIOSKER

Konfektyrer, läskedrycker, souvenirer, hot dogs, glass . . .

Carl Jernström Jr.
Seremoniamestari
Ceremonimästare

CIRKUS MANDIA
1976

2023

Esitysten videoointi ja salamavalolla kuvaminen kielletty.
Tupakointi sirkusteltassa kielletty. Sirkus pidättää itselleen
oikeuden muuttaa ohjelmaa etukäteen ilmoittamatta.

Video filmning och fotografering med blixt förbjudet. Rökning
i cirkustältet förbjudet. Cirkusen förbehåller sig rätt att ändra i
programmet eventuella ändringar sker endast till edert bästa.

Włodzimierz Kempia
Kapellimestari
Kapellmästare

Heino Piispa

jaospäällikkö,
kiinteistöviraston tonttiosasto
avdelningschef,
fastighetskontorets tomtavdelning

22

Sirkus Finlandia Helsingissä

Olin tullut v. 1973 töihin kiinteistöviraston tonttiosastolle, jossa tehtäväni kuului valmistele kaupungin maan tilapäisiä vuokraamisia ja käytölupia. Mäntymäen kenttää käytettiin tuolloin erilaisten telttatilaisuuksien järjestämispaiikkana. Alueelle olivat hyvät julkisen liikenteen yhteydet ja kesäisin kentällä oli lähejatkuvaltia hengellisiä telttatilaisuuksia. Kenttä tunnettiin silloin vielä myös entisenä Messukentänä. Keväisin ja syksyisin kentällä saattoi myös vierailulla ulkomaalainen sirkus erään suomalaisen ohjelmatoimiston tuottamana.

Puolella väliessä vuosikymmentä tonttiosastoon otti yhteyttä edustaja, joka haki vierailuaikaa Suomeen pitkästä aikaa perustetulle sirkuselle, Sirkus Finlandialle. Asian valmistelijana minua tietysti lämmitti tieto, että vihdoinkin Helsinkiin saadaan vierailulle suomalainenkin sirkus.

Kiinteistöläutakunta päätti 6.7.1976 oikeuttaa Sirkus Finlandian vierailemaan Mäntymäen kentällä (ent. Messukenttä) tonttiosaston lähemmin osoittamalla alueella 27.8.–2.9.1976. Hakemuksen mukaista vierailuaikaa jouduttiin Stadionilla pidettävän Suomi–Ruotsi maaottelun takia lyhentämään loppupäädästä kolmella päivällä. Sinä vuonna olin itsekin ensimmäistä kertaa oikeassa sirkussessa eli Sirkus Finlandian näytöksessä. Elävä kokemukseni sirkuksesta on siten Sirkus Finlandian ikäinen. Televisiostahan sirkusia oli tullut nähtyä.

Vuonna 1986 Sirkus Finlandian Kannatusyhdistys ry pysi vuokralle vähintään 10 vuodeksi aluetta Mäntymäen kentältä tilapäistä sirkushallia varten. Suomen Kansallisooppera oli kuitenkin valmistumassa Helsinginkadun toiselle puolelle 1990-luvun alussa, mikä tulisi muuttamaan myös Mäntymäen kentän käyttöä. Telttatilaisuudet oopperan valmistumiseen saakka olisivat mahdollisia.

Sirkushallihanke hiipui, mutta Sirkus Finlandian vierailut Helsingissä eivät. Finlandia-talon takana olevaa Auroran kenttää oli tarkoitus kehittää yleisötilaisuuksien pitopaiaksi, mutta Mäntymäen kenttä ja Kaivo-puisto olivat suosittummat. Ennen Mäntymä-

Kuva Maija Hiltsuuo

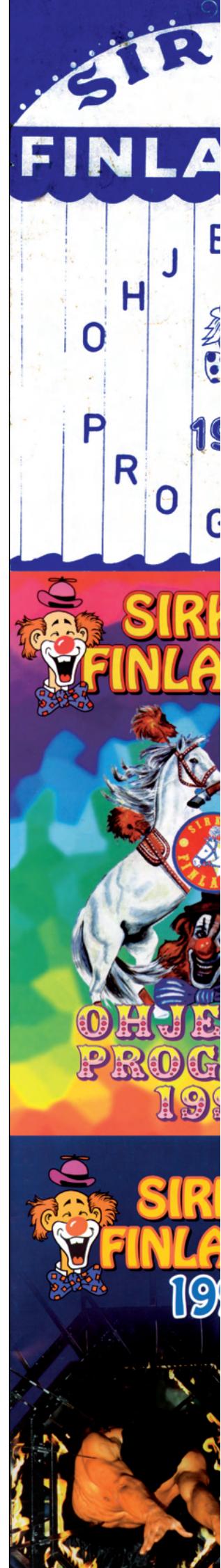
en kentän käyttömahdollisuuden loppumista Auroran kenttää kehitettiin rakennusviraston kanssa siten, että telttatilaisuuksien siirto sinne oli mahdollista. Sirkustirehtöri Jernströmin ohjeen mukaan sirkus tarvitsee pyöreän hiekkakentän, jonka halkaisija on vähintään 90 metriä. Sellainen rakennettiin.

Vuonna 1997 saattoinkin todistaa lupia käsitelleenä viranomaisena patentti- ja rekisterihallitukselle, että olen tuntenut Sirkus Finlandian vuodesta 1976 lähtien ja Sirkus Finlandia on mielestäni saavuttanut vakiintuneen tavaramerkin aseman Carl-Gustaf Jernströmin harjoittaman sirkustoiminnan erityisenä tunnusmerkinä.

Sirkus Finlandian elämää 30 vuotta seuranneena on todettava, että aina se ei ole ollut myötämäkeä. Vaikeuksien voittaminen on vaatinut lujaa luottamusta tulevaisuuteen ja uskoaa selviytymiseen. Sirkus Finlandian vetäjät, jos ketkä, ansaatisivat toiminnastaan isot sisu-puukot.

Haluan onnitella Sirkus Finlandiaa, sen toimihenkilöitä ja taiteliijoita juhlavuoden johdosta ja toivottaa sirkuselle pitkää ikää!

Tavataan taas Helsingissä!

Kuva Teuvo Rissanen

Sirkus Finlandia i Helsingfors

Jag kom på jobb till tomtavdelningen vid Helsingfors fastighetskontor år 1973. Till mina uppgifter hörde bland annat att bereda ärenden som gällde tillfälliga uthyrningar och tillstånd att utnyttja stadens markområden. På den tiden användes fältet vid Tallbacken för olika stora tältevenemang. Det gick bra att komma dit med de allmänna kommunikationsmedlen och sommartid ordnades så gott som hela tiden olika andliga tältmöten. Området var också känt som dåtida Mässplan. Under våren och hösten hände det också att vi fick besök av en utländsk cirkus. Det var en finländsk programbyrå som stod för de arrangemangen.

I mitten av 1970-talet tog en representant för en finländsk cirkus, Sirkus Finlandia, kontakt med tomtavdelningen. Som den tjänsteman som beredde ärendet, var det med glädje jag fick höra att Helsingfors äntligen skulle få besök av en finländsk cirkus.

Fastighetsnämnden beslöt den 6.7.1976 ge Sirkus Finlandia lov att hålla till vid Tallbacken (fd Mässplan), under tiden 27.8–2.9.1976 och då på ett område som tomtavdelningen närmare hade anvisat cirkusen. På grund av landskampen Finland–Sverige på Stadion var nämnden tvungen att korta av den inlämnade arrendeansökan med tre dagar. Det året besökte jag själv för första gången en riktig cirkus, det vill säga jag såg en av Sirkus Finlandias föreställningar. Mina första egentliga cirkusupplevelser är alltså lika gamla som Sirkus Finlandia. I tv hade jag förstått sett på cirkus.

År 1986 bad Sirkus Finlandias understödsförening om att få arrendera fältet vid Tallbacken för minst tio år. Det här för att man ville bygga en tillfällig cirkushall. Men Nationaloperan höll på att färdigställas på andra sidan av Helsingegatan, vilket i sin tur skulle inverka på Tallbacken och områdets användning. Men ända tills operahuset skulle stå klart gick det bra att komma med tält.

Hallprojektet rann ut i sanden, men Sirkus Finlandias Helsingforsbesök fortsatte. Det hade redan länge funnits planer på att

utveckla Aurorafältet bakom Finlandiahuset till ett område för olika publikevenemang, men fältet vid Tallbacken och Brunnsparken var mer populära. Men eftersom Tallbackens område behövdes till annat utvecklade vi i samråd med byggnadskontoret Aurora-fältet till ett område för bland annat tältevenemang. Enligt cirkusdirektör Jernström behövde cirkusen ett runt sandfält med en diameter på minst 90 meter. Och i enlighet med dessa direktiv byggdes ett sådant fält.

År 1997 kunde jag i egenskap av tillståndsmyndighet påvisa patent- och registerstyrelsen att jag har känt Sirkus Finlandia alltsedan 1976 och att jag anser att Sirkus Finlandia genom Carl-Gustaf Jernström skapat sig ett varumärke och befäst sin ställning inom cirkusverksamheten.

Efter att följt med Sirkus Finlandia i 30 års tid kan jag konstatera att livet ibland är allt annat än en dans på rosor. Det har krävts mod och vilja att vinna över de svåra tiderna och en stark förtrostan om framtiden. Kärntruppen bakom Sirkus Finlandia är värd ett kämparpris (fi "sisupuukko").

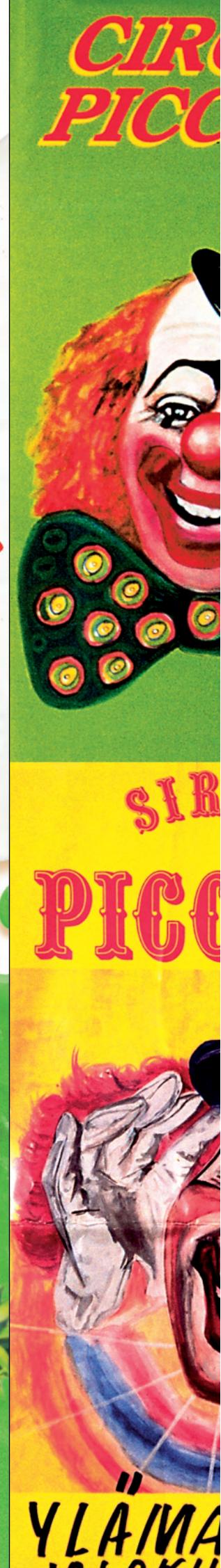
Jag önskar få gratulera Sirkus Finlandia, dess tjänstemän och konstnärer för en lång karriär som förhoppningsvis aldrig tar slut!

Vi ses igen i Helsingfors!

23

1996 Kuva H. Heikkilä

CUS
COLO

KUS
COLO

VANHOJA JULISTEITA SIRKUS FINLANDIAN JA BJÖRN GAMMALSIN ARKISTOISTA

Aleksi Martin

Ensimmäisen kerran näemme Sirkus Finlandiassa jalkajousiammuntaa. Tämän alan sirkustaiteilijoita löytyy maailmalta vain viisi – suomalainen Aleksi Martin on yksi heistä. Jännittävä numero sai ensi-iltansa vuonna 2005. Areenana oli American Circus Iso-Britanniassa. Pari vuotta maailmaa kierrettyään Aleksi Martin on nyt tällä.

För första gången får vi i Sirkus Finlandia uppleva "fotbågsskytte". Det torde finnas endast fem cirkusarister som behärskar denna konstgren, Finländaren Aleksi Martin är en av dem. Det här spännande konststycket fick sin premiär år 2005 på American Circus i Storbritannien. Efter några år ute på världsturné, är Aleksi Martin nu hos oss.

UUTUUS

NESCAFÉ®

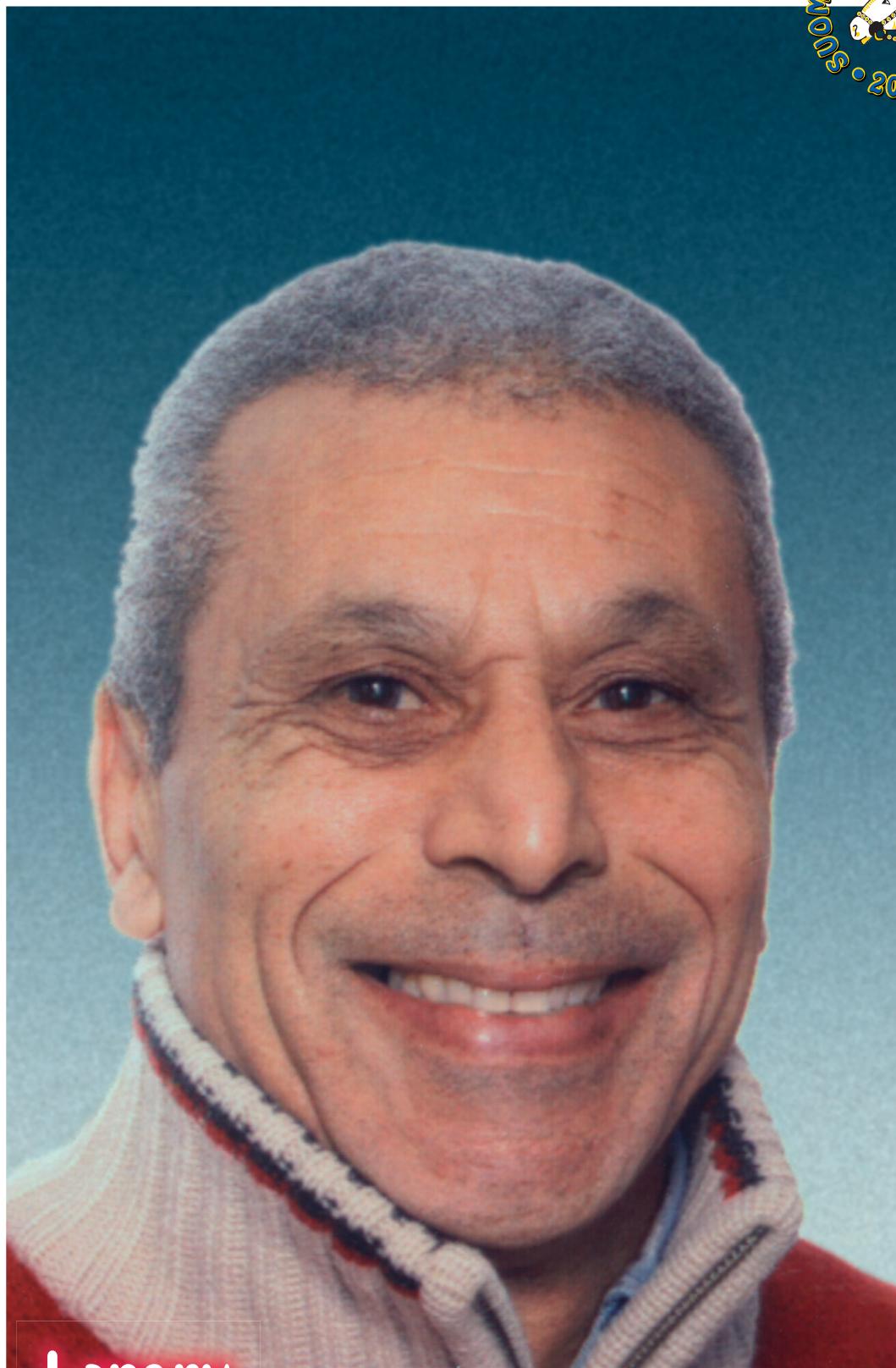
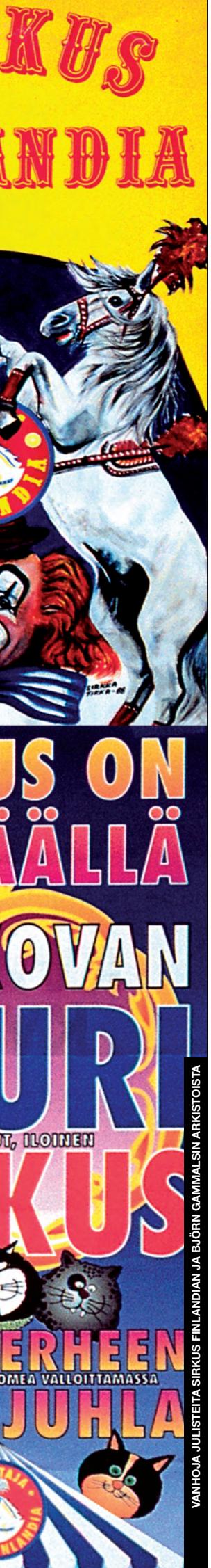
NESCAFÉ FAVOURITES

VIISSI VALLOITTAVA MAKUA
SAMASSA PAKETISSA

GREAT COFFEE IN NO TIME

Langry

Tänä vuonna 50-vuotista taiteilijajuhlaansa vietävä suomalais-marokkolainen Langry on sirkuslegenda, jonka ura akrobaattina etsii vertaistaan maailmalta. Merkittävän työsaran hän on tehnyt myös suomalaisessa teatteriteossa akrobatiian opettajana.

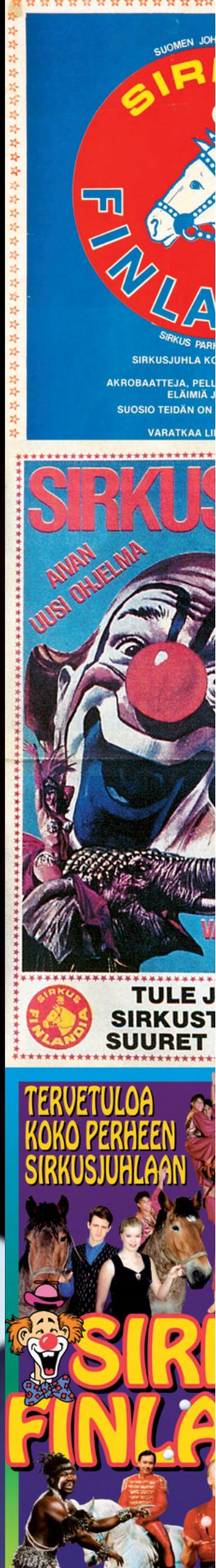
Katsomossa olevia vanhempiä herrasmiehiä varoitamme matkimasta näkemäänsä kotiloissa ilman valvontaa.

Finlandsmarockanen Langry, som i år firar 50 år som konstnär, är en sann cirkuslegend. Förutom att han är en otrolig akrobat har han också utmärkt sig som lärare i akrobatik inom den Finländska teaterskolvärlden.

Vi varnar de äldre herremännen i publiken från att försöka sig på motsvarande konster där hemma.

HERKULLISIA
HETKIÄ!

29

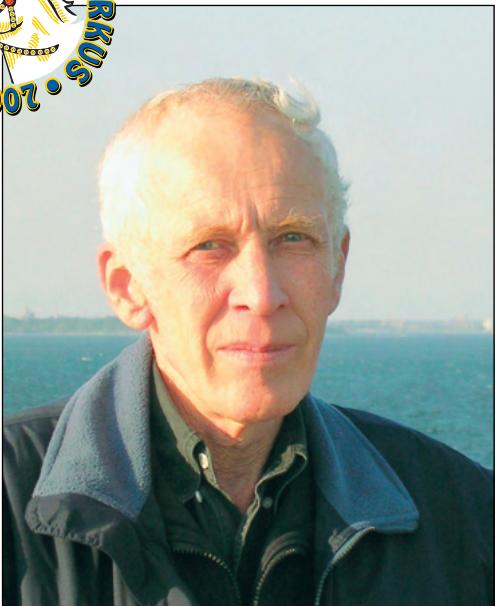
Shanini

Venäläiskasakat päättä huimaavine temppuineen.

Kosacker som uppträder med hisnande konster.

30

Otsikko on lehtijutussa se harmaan tekstimassan päällä oleva muutaman sanan lause, jonka yhtenä tarkoituksesta on saada lukija kiinnostumaan jutusta. Liki neljäkymmentä vuotta samassa lehdessä työskennelleenä valokuvaavana toimittajana sain pienessä maakuntalehdessä laatia itse juttujeni otsikot.

Joskus otsikon "miettiminen" arkipäiväisiin uutisiin tuotti pääänvaivaa, mutta sirkuksesta kertovien juttujen otsikointi oli aina yhtä juhlaa. Vieraileva sirkus on kesän odottettu kohokohta paikkakunnalla. Sirkus on elämyksenä parhaimmillaan riemukas ja iloinen asia, josta kertoessaan otsikoita ei tarvitse "keksiä". Ne hyppäävät suorastaan syliin.

Sirkus Finlandian Kallen ja Leenan vilpittömän ystävällisen vastaanoton kautta pääsin nuorena toimittajana 1970-luvulla kurkistamaan sisälle sirkusen maailmaan. Sirkusen työntekijät tulivat tutuiksi ja sain tavata monet suurissa maailmansirkuksissa esiintyneet tähdet. Kaikki tämä antoi myös lehtijuttujen tekemiseen ja kuvittamiseen uutta syvyyttä.

Pyöräestä kolme vuosikymmentä olen myötälänyt tiiviisti Sirkus Finlandian mukana, niin hyvinä kuin huonompinakin aikoina. Polte keväällä hankien sulaessa sirkusen tien päälle lähdön ja uuden ohjelman suhteen on niin kova, että puhelimet käyvät kuumina. Ja sieltä se tulee, joka kesä, kun jaksaa odottaa. Sirkus Finlandia. Uudella ohjelmalla.

Sirkusnäytöksen päätyttyä voi jokainen tehdä saman havainnon: sirkusteltan oviaukoista purkautuu kotimatkalle iloisia, nauravia ja onnellisia ihmisiä. Mikä muu ohjelma tai tapahduma pystyy samaan? Sirkus lumoaan katsojansa vuosikymmenestä toiseen.

Sirkusmuistoja lehdistöistä

Viime vuosi oli Sirkus Finlandialle juhlavuosi, kolme kiertuevuosikymmentä tuli täyteen. Meillä sirkusen ystävillä ja yleisöllä juhla sen kun jatkuu tänäkin kesänä, kun istahdamme paikoillemme sirkusteltan kauniin tähtikupolin alle seuraamaan uutta räiskyvää ja jännittävää ohjelmaa. Sirkus on yhtä juhlaa. Aina.

Lehtijutut ja otsikot kertovat paljon myös kullekin ajalle ominaisesta suhtautumisesta kiertäviin huvien tarjoajiin, esimerkiksi sirkusseihin ja tivoleihin. 90-luvulta lähtien suhtautuminen on yleisesti ottaen ollut myönteistä. Varsinkin täällä "sisämaassa" ja pohjoisempana ymmärretään, että vieraileva, ohjelmaltaan tasokas sirkus, tuo paikkakunnalle ainutlaatuisen elämyksen, jonka kokemiseen monilla lapsilla ja perheillä ei muutoin olisi mahdollisuutta.

Yksi lehdessä julkaistu otsikko muutaman vuoden takaa käy esimerkkinä siitä, miten toimittaja pääsee "irrottelemaan" sirkusjuttua otsikoidessaan.

Sirkus Finniassa esiintyi kesällä 2003 amerikkalainen "elävä tykinkuula" Robin Valencia. Kun kauhean iso tykki jysäytti hänet putkesta yli katsomon teltan peräseinään, niin toimittajalle etusivun otsikko väähähti samalla hetkellä: Voi pyhä jysäys! Se otsikko lensi melkein kirjaimellisesti teltan etuosassa kuvaamassa olleen toimittajan syliin.

Mauri Nevalainen
Toimittaja

Cirkusminnen från tidningsrubrikerna

Rubriken är det som står ovanför den grå textmassan i en tidningsartikel och som ska fånga läsarens uppmärksamhet med några få slagkraftiga ord. Som fotograferande tidningsjournalist med nästan 40 års arbetserfarenhet från en och samma lilla provinstidning har jag själv fått rubricera mina artiklar.

Att kläcka rubriker till alldagliga nyheter försakade ibland en hel del huvudbry, medan det var ett sant nöje att sätta rubrik på artiklar som handlade om cirkus. Den turnerande cirkusen är en av sommarens absoluta höjdpunkter på den här orten. Cirkusen är när den är som bäst en glad och munter upplevelse och då behöver man inte med våld hitta på en rubrik. Rubrikerna kommer av sig självt.

Tack vare Kalle och Leena på Sirkus Finlandia och deras vänliga mottagande fick jag chansen att som ung journalist på 1970-talet bekanta mig närmare med livet på en cirkus. Jag lärde känna de som arbetade på cirkusen och fick träffa många stjärnor som hade uppträtt vid stora, världsberömda cirkusar. Det här gjorde att jag fick mera bredd och bättre fördjupning i mina tidningsartiklar och fotografier.

I cirka trettio år har jag levt sida vid sida med Sirkus Finlandia, såväl under goda tider som under sämre. Just när snödrivorna börjar smälta och man vet att cirkussäsongen kör igång är behovet av att få information stort. Telefonerna går varma. Och där kommer den, Sirkus Finlandia, varje sommar bara man orkar ge sig till tåls. Och med nytt program.

Efter varje cirkusföreställning kan var och en konstatera detsamma: ur cirkustältet strö-

Robin Valencia

31

mar glada, skrattande och lyckliga mäniskor ut. Vilket annat program lyckas med samma konststycke? Cirkusen fängslar sin publik – årtionde efter årtionde.

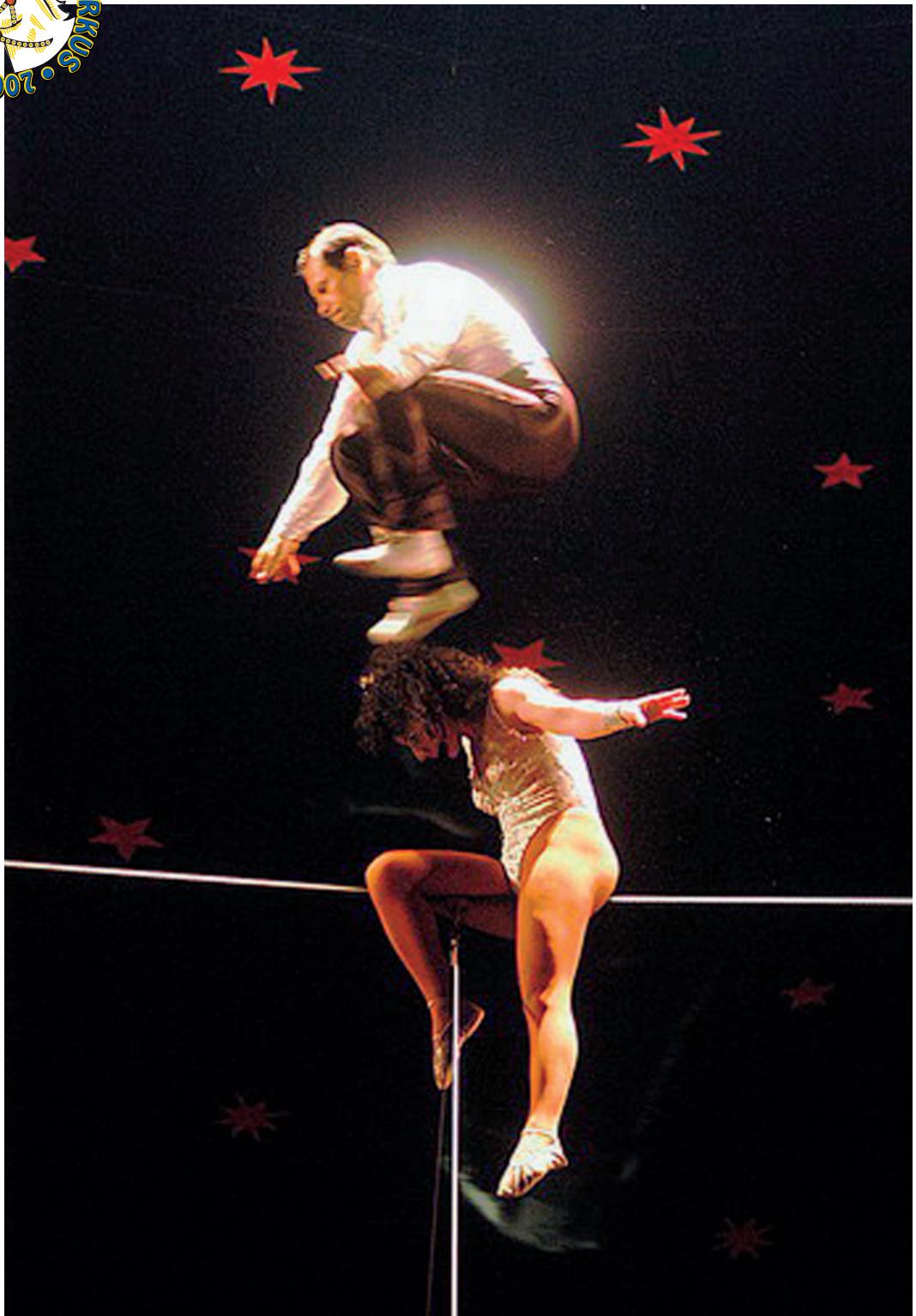
I fjol firade Sirkus Finlandia jubileum. Man hade turnerat i tre decennier. För oss cirkusvänner och publiken fortsätter festen i sommar när vi bänkar oss under den vackra stjärnkupolen för att följa med ett nytt färgsprakande och spännande program. Cirkusen är ett sant nöje – alltid.

Tidningsartiklar och rubriker ger också en bild av hur vi genom tiderna har förhållit oss till turnerande underhållare, som till exempel cirkusar och tivolin. Alltsedan 90-talet har inställningen varit allmänt positiv. I synnerhet här i "inlandet" och mera norrut förstår vi att en turnerande cirkus med högklassigt program är något unikt som många barn och familjer inte annars skulle ha någon möjlighet att få uppleva.

En tidningsrubrik för några år sedan är ett utmärkt exempel på hur redaktören får "släppa loss" när han rubricerar en cirkusartikel.

Den amerikanska "levande kanonkulan" Robin Valencia uppträdde för Sirkus Finlandia sommaren 2003. I samma veva som en våldsamt stor kanon sköt iväg artisten tvärs över publiken och rakt in i den bakre väggen, föddes rubriken: "Voi pyhä jysäys"! ("En sån skrälli"). Den rubriken flög nästan bokstavligen rakt in i famnen på journalisten som stod en bit ifrån för att fotografera.

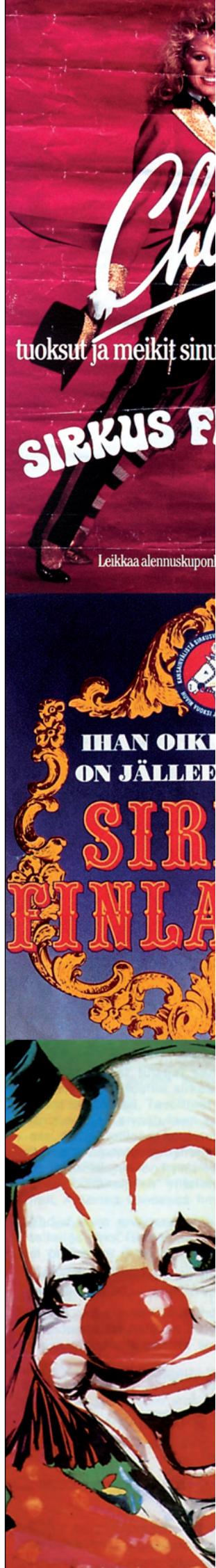
Mauri Nevalainen
Journalist

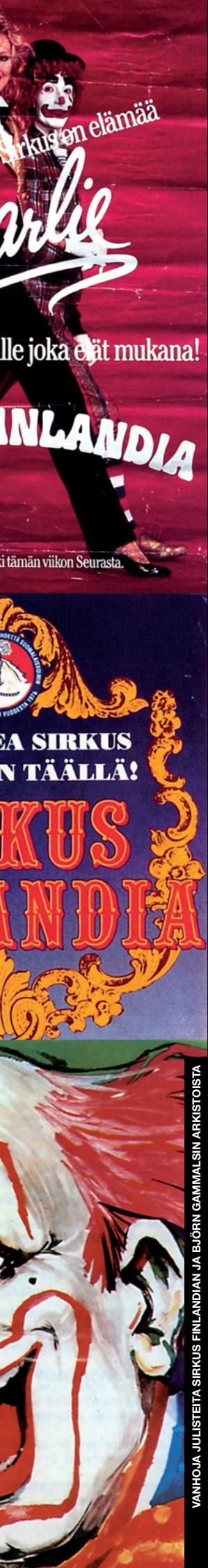

The Guerrero's

Portugalilaispari oli yksi Monte-Carlo Sirkusfestivaalien vetonauloista tänä vuonna.

Lindansarna från Portugal var ett av dragplåstren vid årets cirkusfestival i Monte Carlo.

VANHOJA JULISTEITA SIRKUS FINLANDIAN JA BJÖRN GAMMALSIN ARKISTOISTA

33

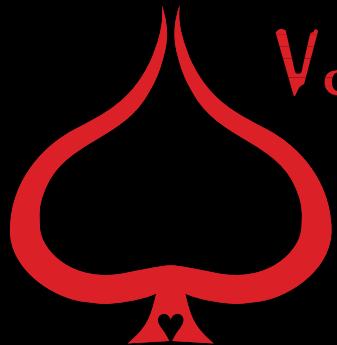
Zunyi Troupe

Kiinalaisryhmän lautosten käsitteily on ennennäkemätöntä.

Gruppens sätt att handskas med tallrikar är unikt.

Timo Kulmakko & Colmann Production tarjoaa:
**UUSI Varietee MAGICA ja KANSAINVÄLISET
VARIETEEN HUIPPUESIINTYJÄT MARRASKUUSSA 2007!**

Varietee **MAGICA** 2007

HELSINKI SAVOY-teatteri 16.-25.11.2007

Rovaniemi, Lahti, Hämeenlinna . . .

Lisätietoja esityksestä, esitysajoista ja lipunmyynnistä:

www.magica.fi

KATSO VIDEO www.magica.fi tai kysy lisää colmann@kolumbus.fi

YHTÄ SIRKUSTA!

diabolot
devil stickit
jonglöörinpallot
keilat
renkaat
lautaset
kasvovärit
taikatemput
peruukit
naamarit

hatut
nenät
korvat
sarvet
hampaat
fantasia-asut
maskeeraus-
tarvikkeet
ohjekirjat
pilat . . .

Helsinki:
Kaisaniemen metrotaso • p. 09-628 866
Tampere:
Kauppakatu 16 • p. 03-211 0014
Kuopio:
Puijonkatu 31 • p. 017-261 5877
Postimyynti:
Markku Purho Ky p. 05-371 1100

Pat's Hot-Dogs

Englantilaisveikko karvaisine
ystävineen saa aikaan aikamoisen
sekamelskan.

Britten och hans lurviga vänner ställer
till med en hel del oreda.

Tarinallista sirkusta

Suomalaisella sirkusella menee tällä hetkellä hyvin. Jopa niin hyvin, että käsite tahtoo väillä hämärtää. Puhutaan uudesta sirkuksesta, nykysirkuksesta, perinteisestä sirkuksesta, klassisesta sirkuksesta, kokeellisesta sirkuksesta ja jopa hintasirkuksesta. Tuntuu siltä, että sirkus-sanalla on tällä hetkellä sellaista vetoa, että kaikki haluavat siitä osansa.

Sirkus on kautta aikain ollut hyvin joustava taidemuoto. Sirkusteltan suojuissa on Suomeen rantautunut monia sellaisia asioita, jotka sittemmin ovat kehittyneet omaksi taidemuodoikseen tai urheilulajeikseen. Esimerkkeinä voisi mainita vaikkapa kreikkalais-roomalaisen painin ja elokuvan, jotka molemmat ovat aikanaan olleet osa sirkusnäytöstä. 1800-luvun alussa sirkuksilla oli palkkalistoillaan omia painijoita, joita katsojat saivat haastaa ja elokuvatkin kestivät siihen aikaan vain muutamia minuutteja. Ne olivat omia ohjelmanumeroidaan siinä missä akrobaatit, nuorallakävelijät tai jonglöörit. Eläimiä tietenkään unohtamatta.

Kun uudet sirkustuulet alkoivat puhaltaa myös Suomessa, termille "uusi sirkus" hättiin tunnusmerkejä. Yksi oli se, että siitä puuttuivat isot eläimet. Toinen piirre oli se, että uuden sirkusken esitykset esittivät jokinlaista tarinaa tai ainakin teemaa.

Tarinoita on toki esitetty aikaisemminkin. Kun nykysirkusessa esitys on usein kokonaistaideteos musiikkeineen, lavasteineen ja rooleineen niin 1800-luvun sirkusesityksissä osa esityksestä oli erillisä sirkusnumeroita, mutta osa esityksestä saattoi kertoa jonkin tarinan. Puhutaankin sirkuspantomimeista, missä mukana olivat niin ihmiset kuin eläimetkin. Joskus nämä pantomimit kertoivat todellista historiallista tapahtumista mutta usein ne kertoivat jotain yleisesti tunnettua fiktivistä tarinaa. Syksyllä 1879 Helsingissä vieraili lähes kolmen kuukauden ajan italialaisyntinen Caëtano Ciniselli seurueineen. Seurue oli melko suuri, ihmisiä toista saataa ja hevosiakin kymmeniä. Myös orkesteri oli suuri. Paluu Pietariin tapahtui erikoisjunalla, joka käsitti peräti 43 vaunua. Tosin vaunut siihen aikaan olivat paljon pienempiä kuin nykyään. Sirkus esiintyi Rautatientorille pystytetyssä rakennuksessa. Koska vierailu Helsingissä kesti heinäkuusta lokakuuhun, oli ohjelmaa uusittava vierailun aikana, että yleisen mielenkiinto saatuiin säilytettyä. Cinisellin seurue harjoittelikin pantomimin, millä oli varsin kunnianhimoinen aihe eli kansalliseepoksemme Kalevala.

Ensi-ilta oli 8.10. Sirkuspantomiimin taiteliisuudesta ultiin montaa mieltä. Esimer-

kaksi Uusi Suometar -lehdestä nimimerkki Matti kirjoitti 10.10.1879 varsin murskaavan arvostelun.

"Cinisellin sirkus, joka hewosineen, neitosineen ja konstineen jo kolmatta kuukautta on hurmannut Helsingin kewytmielistä yleisöä ja runsaasti rahoja woittanut, laski tois-iltana wiimeisen waltinsa pelipöydälle, wiedäkseen wiimeisetkin rowot Helsinkiläisten kukkaroista. Esitettiin muka kuwaelma Kalewalasta; enkä minäkään malttanut olla menemättä tuota katselemaan, woidaksen teille, ystäväni maaseuduilla, kertoa miltä waka wanha Wäinämöinen hewoisteatterissa näytti. En suinkaan suurilla toiweilla sinne mennyt, mutta enpä sentään woinut arwata että koko komento niin joutawan kurjaan ja mitätöntä olisi. Jos ei ohjelmassa olisi suurilla kirjaimilla ollut präntätynä, että kuwaelmetti olivat Kalevalasta ja että niissä ilmautui Wäinämöinen, Ilmarinen, Lemminkäinen, Kyllikki, Pohjolan emäntä y.m., niin ei kenenkään päähän olisi juolahtanut, että tuo älyton sekamelska koski suomalaista ja Kalevalaa. Noin 30 puolialastonta naista ja kaksi lasta hyppeli, eräs wanha harmaapää äjäjä hassutteli ja koko joukko muita henkilötä kulki edestakaisin, yksi hewonen, jonka selässä tuo wanha hassu ratsasti, kaatui maahan, eräs muhkeä mies (luultavasti Lemminkäinen) hyväili ensin tyttöjä ja ratsasti sitten aika kyytiä, kunnes katosi. Siinä kaikki. Mutta tarkoitus saawutettiin: katselijoita oli monta tuhatta, ja markkoja saatiani sitä myöten. Matti."

Vaikka vastaanotto Helsingissä oli kriitikoitten osalta tyly, niin vierailu oli taloudellinen menestys. Cinisellin suosio Venäjällä oli hyvä. Hänen aloitteestaan oli jo pari vuotta aikaisemmin rakennettu Pietariin Fontanka-kadun varrelle kaunis sirkusrakennus, jossa tänäkin päivänä pyörivät perinteitä kunnioittavat sirkusnäytökset. Rakennuksessa toimii myös Venäjän ainoa sirkusmuseo.

Markku Aulanko

Berättelser i cirkusen

Det går bra för den finländska cirkusen. Rentav så pass bra att det tenderar uppstå viss begreppsförvirring. Man talar om den nya cirkusen, modern cirkus, traditionell cirkus, klassisk cirkus, experimentell cirkus och till och med om priscirkus. Det verkar som om ordet "cirkus" just nu skulle ha så bra renommé att alla vill dra nytta av det.

Cirkusen har i alla tider varit en väldigt flexibel konstform. Mångt och mycket som har fått sin början i cirkusen har senare utvecklats till egna konststarter eller idrottsgrenar. Ta till exempel den grekiskromerska brotningen eller biografen; båda har i tiderna varit en del av en cirkusföreställning. I början av 1800-talet hade cirkusarna egna anställda brottare som cirkusbesökarna fick utmana och filmförevisningarna var på den tiden bara några minuter långa. De var i sig ett programslag liksom akrobaterna, lindansarna och jonglörerna. Djuren inte att förglömma.

När nya cirkusvindar började blåsa också här i Finland, försökte man finna definitioner på termen "ny cirkus". Ett kännetecken var att det saknades stora djur. Ett annat var att cirkusföreställningen genomsyrades av en berättelse eller åtminstone ett tema.

Berättelser har man bjudit på också tidigare. Medan den moderna cirkusen ofta är en konstnärlig helhet bestående av musik, scenografi och roller, bestod en föreställning på 1800-talet av enskilda cirkusnummer. Men en del av dem kunde också berätta någon historia. Det berättas om cirkuspantomimer där såväl mäniskor som djur uppträdde. Ibland kunde pantomimerna ha en historisk verklighetsbakgrund, men allt som oftast visade man en allmänt känd, fiktiv berättelse. Hösten 1879 var Caëtano Cinielli, bördig från Italien, med sitt följe på ett närapå tre månader långt besök i Helsingfors. Truppen var ganska stor och bestod av över hundra personer och ett tiotal hästar. Orkestern var också stor. Resan tillbaka till Sankt Petersburg skedde med special-

tåg som bestod av hela 43 vagnar. Vagnarna var visserligen mindre på den tiden. Cirkusen uppträdde i en byggnad som hade rests vid Järnvägstorget. Eftersom besöket i Helsingfors varade från juli till oktober, var man tvungen att förnya programmet under den här tiden. Det här för att hålla publikens intresse vid liv. Cinisellis trupp övade på en pantomim som var en verlig utmaning, nämligen vårt nationalepos Kalevala. Premiären hölls den åttonde oktober. Åsikterna gick isär beträffande pantomimen och det konstnärliga utförandet. Till exempel tidningen Uusi Suometar och signaturen Matti skrev en förkrossande recension den 10.10.1879.

"Cinisellis cirkus, vars hästar, sköna damer och trolleritrick har charmat den lättsinliga Helsingforspubliken, men också skott sig på den, slog för några kvällar sedan ut ett sista trumf på spelbordet. Det här för att lura till sig de sista slantarna av Helsingforsborna. Cirkusen påstod sig visa berättelser ur Kalevala. Jag kunde helt enkelt inte låta bli att gå på föreställningen. Jag vill ju så gärna berätta för er kära vänner ute på landsbygden, hur den gamle gode Väinämöinen tede sig i en hästteater. Visserligen närdé jag inga större förhoppningar, men inte kunde jag ana att föreställningen skulle vara så usel och meningslös. Om inte programbladet så tydligt hade deklarerat att berättelserna var ur Kalevala och att Väinämöinen, Ilmarinen, Lemminkäinen, Kyllikki med flera skulle uppträda på scenen, skulle ingen ha förstått att det huvudlösa mischmaschet handlade om oss Finnländare och Kalevala. Cirka 30 halvnakna kvinnor och barn skuttade omkring, en gammal gråhårig gubbe gjorde sig lustig och en hel hop med mäniskor gick fram och tillbaka på scenen. En häst, som den gamla token red på, föll och en kraftig karl (troligtvis Lemminkäinen) smekte först flickorna och red sedan som en galning tills han försvann. Det var allt. Men cirkusen fick vad den ville, många tusen i publiken och pengar därefter. Matti."

Trots ett kligt mottagande från kritikerhåll, blev besöket i Helsingfors en kassasuccé. Ciniselli var mäktigt populär i Ryssland. På hans initiativ hade det redan ett par år tidigare byggts en vacker cirkusbyggnad vid Fontankagatan i Sankt Petersburg. Ännu idag visas traditionella cirkusföreställningar i den här byggnaden och där verkar också Rysslands enda cirkusmuseum.

Markku Aulanko

Palveluksessanne

Till er tjänst

38

Leena Jurvakainen
Henkilöstöpäääällikkö
Personalchef
050 566 1361

Heidi Jernström
Toimisto – Konttori

Virpi Kärki
Kioski – Kiosk

Jimmy Johansson
Telttamestari – Tältmästare

Anatoly Grigoriev
Ohjaaja – Regissör
ulkomainokset – Reklam

Carl Jernström Jr
Ohjaaja, seremoniamestari
Regissör, ceremonimästare
050 536 8536

Maria Masiewicz
Assistentti – Assistent

Adam Masiewicz
Kioski – Kiosk

Carlo Jarz
Maneesimestari – Manegemästare

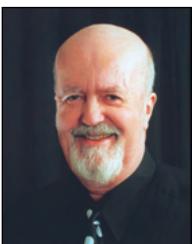
Kalle Roos
Käyttöpääälikkö – Driftschef
050 344 7244

Carl-Gustaf Jernström
Sirkustirehtööri – Cirkusdirektör
050 591 9891

Anna Jernström
Assistentti – Assistant

Björn Gammals
PR-pääälikkö – PR-chef
050 521 9320

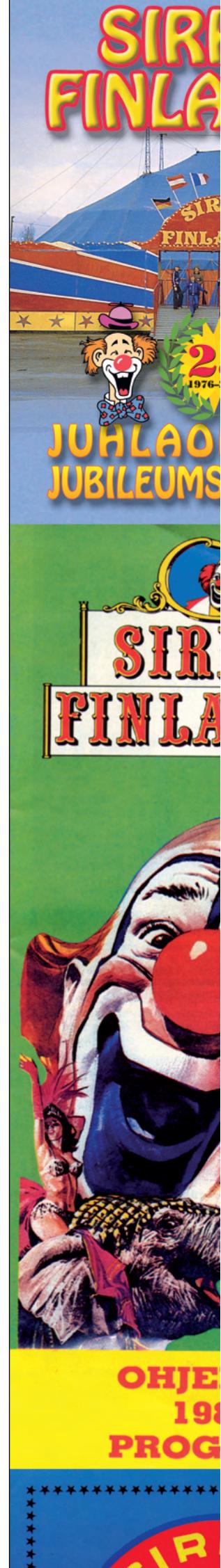
Maria Elena Jarz
Kioski – Kiosk

Tanja Wasström
Lipunmyynti – Biljettkassa

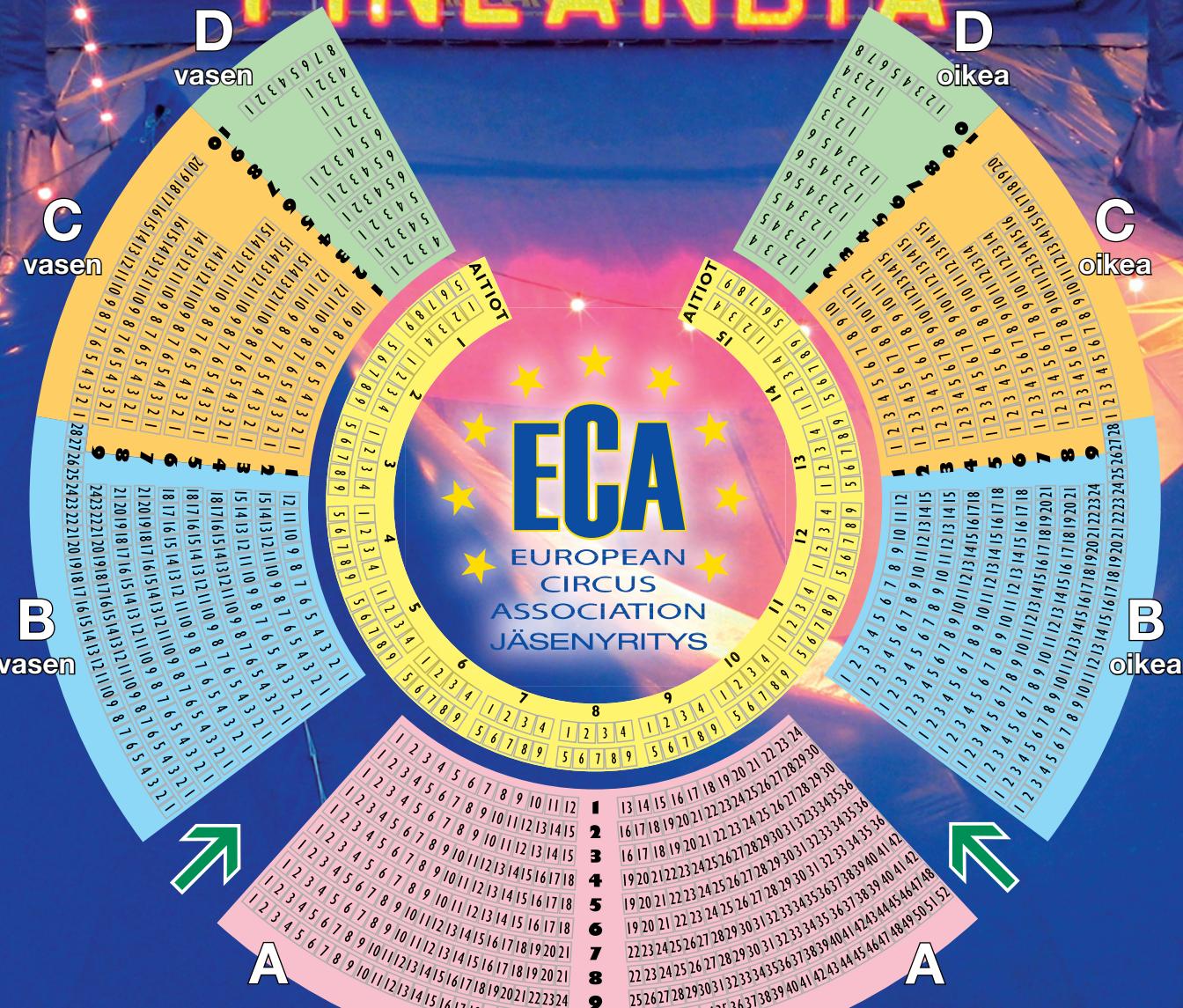

Hannu Laaksonen
Kuljetuspääälikkö – Transportchef
050 302 9898

Suomen Kansallissirkus

SIRKUS FINLANDIA

LIPPUPALVELU
lippupalvelu.fi

L i p p u k a u p a t
0600 10 800 (1,50 €/min+pvM)
0600 10 020 (5 €/puhelu+pvM)

Infopuhelimet klo 9–12 ja 13–16

050 344 7244

050 566 1361

www.sirkusfinlandia.fi

info@sirkusfinlandia.fi

MTV3 635